VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7625. szám

4 oldal,
30 bani

Vasárnap,
1969.
szeptember 21

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS TALÁLKOZOTT JOSZIP BROZ TITO ELVTÁRSSAL A VASKAPUNÁL

Szombat délelőtt Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke közös megegyezés alapján találkozott a Vaskapunál Joszip Broz Tito elvtárssal, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnökével, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökével.

A találkozó keretében megtekintették a hidroenergetikai és hajózási rendszer több objektumát a Duna mindkét partján. Kladovoban és Turnu Severinben hivatalos megbeszélések folytak a két ország párt- és államvezetői között, akik újból kiemelték a román nép és a Jugoszlávia népei között kialakult szoros együttműködési, tartós baráti kapcsolatokat, azt a közös óhajt, hogy a szocializmus és a világbéke ügyét szolgálják.

Folytatva utját a Vaskapu felé, szombat reggel Nicolae Ceauşescu elvtárs és felesége, Elena Ceauşescu, Ion Gheorghe Maurer elvtársal és a kiséretében lévő többi párt- és államvezetővel együtt Craiováról Turnu Severinbe utazott.

Craiova municipium sok ezer lakosa jött ki az utcákra, hogy köszöntse a kedves vendégeket. A párt- és államvezetőket Craiova municipium lakossága mindenütt melegséggel és barátsággal övezi. A tömeg hosszasan éljenez, ütemesen kiáltja: „RKP — Ceauşescu — RKP — Ceauşescu". A vendégeknek virágcsokrokat nyujtanak át. Az emberek jó egészséget és munkabirást kivánnak a párt főtitkárának. Craiova nyugati részében, ahol a hivatalos gépkocsisor áthalad, az ipari egységek munkásai, mérnökei és technikusai lelkes hurrázással és éljenzéssel köszöntik a magas rangu vendégeket. A gépkocsisor elhalad az előregyártott betonelemeket készitő vállalat mellett, az uj sörgyár építőtelepe mellett. A bánok városának szélén a gépkocsik mögött marad két másik objektum — szocialista iparunk valóságos gigászai — a vegyipari kombinát és a távfűtési villamosközpont, amelyek beszédesen bizonyitják a hazánk szocialista építésének éveiben megvalósitott ugrásszerü ipari fejlődést.

Dolj megye ünnepi diszbe öltözött községein és városain áthaladva a párt- és államvezetőket nagy örömmel köszöntötték e tájak lakosai, kifejezve a párt főtitkára iránt érzett határtalan szeretetüket, mélységes ragaszkodásukat a marxi-lenini politikához, amelvet pártunk és államunk következetesen folytat, hangot adva annak az elhatározásuknak, hogy tántorithatatlanul megvalósitják ezt a politikát.

A megye határán Constantin Bălăläu elvtárs, az RKP Dolj megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke köszönetet mondott Nicolae Ceauşescu elvtársnak és a többi párt- és államvezetőnek a látogatásért, majd jó utat kivánt nekik.

A gépkocsisor ezután áthalad a Zsil hidján. Mehedinţi megye határán szép parasztkapu áll, homlokzatán üdvözlő szavakkal: „Szivesen látjuk önöket a mehedinţi-i tájakon, szeretett párt- és államvezetők!". „Éljen sokáig, Ceauşescu elvtárs, a nép javára és boldogságára!" Itt a párt főtitkárát és a többi párt- és államvezetőt Constantin Drăgoescu elvtárs, az RKP Mehedinţi megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, a helyi párt- és állami szervek, a tömeg- és társadalmi szervezetek vezetői fogadják. A környékbeli falvak lakossága Mehedinţi megye határánál hatalmas éljenzéssel és ovációval fogadja a párt- és államvezetőket. A vendégeket kenyérrel és sóval kinálják, virágcsokrokkal halmozzák el. A Turnu Severinig vezető egész uton, a jó gazdáikról hires Butoeşti-en, Lunca Banului-on, Strehaian, Timnan és Prunişoron, a párt és államvezetőket mindenütt tapssal és meleg vendégszeretettel fogadják.

Az ország egységes gazdasági rendszerébe harmonikusan bekapcsolódott Mehedinţi megye a szocialista épités éveiben ipari és szociális-kulturális szempontból egyaránt szüntelenül fejlődött. A megye jelenleg gyárt tengerjáró és folyami hajókat, különféle tipusu vasuti teherkocsikat, kitermel szinesfémeket, gyárt butort, enyvezett- és farostlemezt, diszfurnirt, pamutkelméket, konfekciót és különböző élelmiszeripari termékeket.

...A gépkocsisor közeledik Turnu Severinhez, a megye székhelyéhez. A balotai lejtőről gyönyörü kilátás nyilik a vidékre: a völgyben hömpölyög a Duna, s már látszanak a városban az utóbbi két évtizedben épült hatalmas iparvállalatok. Simian-szigettel szemközt a párt- és államvezetőket meleg szeretettel köszöntik a helybeliek, valamint azok a munkások és szakemberek, akik a közelben „muzeum-szigetet" rendeznek be, hiven visszaadva a Duna vizétől elválasztandó Ada Kaleh-sziget jellegzetességeit.

Turnu Severin város vállalatainak sok ezernyi munkása és technikusa a fütöcső ellenére kint van az utcákon, s azok mentén valóságos eleven folyósót alkotva, nemzeti szinü és vörös zászlócskákat lenget, élteti a párt és az állam vezetőit, ütemesen kiáltja: „Ceauşescu és a nép", „RKP — Ceauşescu". Jelentőségteljes pillanatok ezek, amelyek hiven tükrözik a nép

(Folytatása a IV. oldalon)

Joszip Broz Tito elnök hivatalos ebédje

Szombat délben Joszip Broz Tito elvtárs, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke és felesége a kladovoi Gerdap szálloda termeiben ebédet adott Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és felesége tiszteletére.

Az ebéden részt vettek román és jugoszláv párt- és államvezetők, a kladovoi és a Turnu Severin-i helyi szervek több vezetője, a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszert épitő román és jugoszláv vállalatok képviselői, más román és jugoszláv hivatalos személyek.

A meleg, elvtársi légkörben lefolyt ebéden Joszip Broz Tito és Nicolae Ceauşescu elvtársak pohárköszöntőt mondtak.

Joszip Broz Tito elvtárs pohárköszöntője

KEDVES CEAUŞESCU ELVTÁRS!

KEDVES ELENA CEAUŞESCU ELVTÁRSNŐ!

KEDVES VENDÉGEINK!

ELVTÁRSNŐK ÉS ELVTÁRSAK!

Engedjék meg kifejeznem megelégedésemet afölött, hogy a feleségem nevében, munkatársaim és a magam nevében, az összes jelenlévő jugoszlávok nevében jugoszláv területen üdvözölhetem önöket.

Ugy vélem, hogy nagy nap a mai nap, amikor a két ország — Jugoszlávia és Románia — képviselői a Duna közepén „szárazföldön" találkoztak. E találkozó lehetővé tételéért köszönetet kell mondanunk a jugoszláv és a román szakembereknek, mérnököknek, technikusoknak és munkaközösségeknek, amelyek alkotó erőfeszitésükkel nagyszabásu munkát végeztek és eltorlaszolták ezt az örökké szabad folyamot, hogy annak energiája ne haladjon tovább felhasználatlanul a tenger felé.

A két szocialista ország — Románia és Jugoszlávia — arra késztette ezt a folyamot, hogy a szocializmus érdekeit szolgálja, hogy népünk érdekeit szolgálja, hogy minél gyorsabban emelhessük országaink dolgozóinak életszinvonalát. Példaképe ez annak, hogy népeink együttműködve még jobban szolgálhatják a két ország érdekeit.

Országaink kapcsolatai ezelőtt is jók voltak. Most azonban, amikor szocialista országainkat ez a gát is összeköti, amikor közöttünk még egy kapcsolat létesült, kötelességünk ugy cselekedni, hogy barátságunk és együttműködésünk minél erősebb és tartósabb legyen.

Ugy vélem, szemléltető példája ez annak, hogyan fejlődhetnek ki két ország között sokoldalu politikai, gazdasági és más természetü kapcsolatok, ez pedig tartós barátságot hoz létre. Meggyőződésem, hogy ez a dunai gát mindig országaink és népeink barátságának és békéjének hidja lesz.

Ez a grandiózus létesitmény, amely már most is lenyügöző, amikor még nem készült el, a mi dolgozóinknak és az önök dolgozóinak nagy alkotása, amelyre valamennyien büszkék lehetünk.

Javasolom, emeljük poharunkat az országaink közötti sokoldalu kapcsolatok szüntelen erősitésére, országaink dolgozóinak további nagy győzelmeire, a Románia és Jugoszlávia közötti barátságra.

Nicolae Ceauşescu elvtárs pohárköszöntője

KEDVES TITO ELVTÁRS!

TISZTELT JOVANKA BROZ ELVTÁRSNŐ!

Mindenekelőtt szeretném önöket és a többi jugoszláv elvtársat melegen üdvözölni a magam, feleségem és a látogatáson jelen lévő elvtársaim, egész népünk nevében.

Mai találkozásunk valóban történelmi jelentőségü. Mondhatnók, hogy fémjelzi annak a nagy épitménynek a sikerét, amelyet a jugoszláv és román szakemberek, országaink dolgozói közösen terveztek és kiviteleztek. A Duna régóta kapcsolatot jelentett a román nép és a jugoszláv népek között. Bár csaknem 2000 évig nem volt hid ezen a folyamon, népeink között szoros baráti kapcsolatok álltak fenn. Ez a barátság az évszázadok során fejlődött, a szocializmus éveiben pedig még erőteljesebben felvirágzott.

Ennek a gigászi vizierőmünek a felépitése jó kapcsolataink, a román—jugoszláv barátság szimbóluma. Azt bizonyitja, hogy mit tud megvalósitani két nép, amely a szocialista rendszert épiti, ura sorsának, s amely elhatározta, hogy minden területen együttműködik. A vizierőmü, a gát, amely összeköti a Duna két partját és még közelebb hozza egymáshoz népeinket, bizonyos értelemben közös épitmény: hozzájárul országaink gazdasági erősödéséhez, nemzeti függetlenségük és szuverénitásuk szilárdulásához. Ez azt bizonyitja, hogy az eredményes együttműködés, gazdasági objektumok közös építése, ha a marxizmus-leninizmus elvei alapján folyik, előmozdithatja a kooperáló országok gazdasági fejlődését, függetlenségük és szuverénitásuk erősödését. Én ugy vélem, hogy a vaskapui vizierőmünek ebben a vonatkozásban nemzetközi jelentősége is van, nemcsak azért, mert megkönnyiti a különböző államok hajóinak átkelését ezen a nehéz Duna-szakaszon, hanem főként azért, mert hozzájárul azoknak az elveknek az érvényesitéséhez, amelyeknek az uj, szocialista rendszert épitő országok közötti együttműködés alapját kell képezniük. A vaskapui vizierőmü egyszersmind arról tanuskodik, hogy egyfelől a szomszédos országok szolidaritása és közös tevékenysége, másfelől a nemzeti érdekek között nincs semmiféle antagonizmus, hanem, ellenkezőleg ezek között szoros dialektikus egység áll fenn.

Ime ezért ugy vélem, hogy valóban gratulálhatunk egymásnak az eddigi sikerekhez, gratulálhatunk a munkásoknak, mérnököknek és technikusoknak, mindazoknak, akik hozzájárultak e nagyszerü objektum tervezéséhez és épitéséhez, s kivánjuk nekik, hogy valósitsák meg azt minél gyorsabban és a legjobb feltételek között. Ugyanakkor kölcsönösen gratulálhatunk pártjainknak, pártiainak vezetőségének, amelyek hozzájárulnak az országaink közötti barátság fejlesztéséhez — a marxizmus-leninizmus elvei alapján —, a szocialista országok egységének ügyéhez, a világbéke ügyéhez.

Javasolom, hogy üritsük poharunkat a pártjaink és népeink közötti barátságra, a Románia és Jugoszlávia közötti sokoldalu együttműködés fejlődésére.

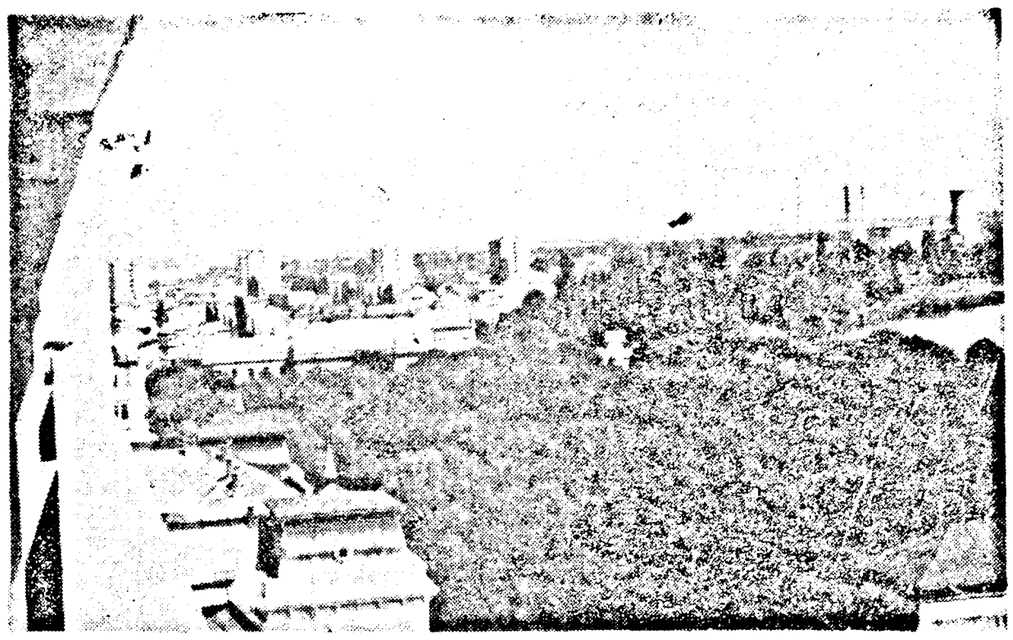

PILLANTÁS A MAGASBÓL (VARGA BÉLA felvétele)

Az elért eredmények — az igazgatóbizottság tevékenységének fokmérője

A Teba textilgyár 15 tagot számláló igazgató bizottsága megalakulása óta szinte minden hónapban — a munkaterv szerint — megtartotta ülését és ezeken mindig a legégetőbb és a legkomolyabb problémákat tárgyalták meg. A viták és javaslatok nyomán az igazgató bizottság minden tagja arra törekedett, hogy a határozatokat haladéktalanul életbe is léptessék. Ennek tudható be, hogy a vállalat munkaközössége a sok felmerülő nehézség ellenére is teljesitette a gazdasági, müszaki és pénzügyi tervek előirásait.

A legutóbbi ülésen az igazgató bizottság tagjai ismét négy megoldásra váró komoly problémával foglalkoztak. Megvitatták a nemgazdaságos kiadások kérdését, mivel ilyen vonatkozásban nagy összegek terhelik a vállalat pénzügyi mérlegét. Tárgyaltak a beruházásokról, valamint az uj bérezési rendszer bevezetéséről és kikisérletezéséről. S végül szóba került a munkavédelem is. Ezek közül kiragadtunk három kérdést és megvizsgáltuk az igazgató bizottság (elnök Mittelmann Alfréd, titkár Cioară Gheorghe mérnök) tagjainak tevékenységét, amelyet végső fokon az utóbbi két hónapban elért eredményeken mérhettünk fel.

A beruházások fejezetében nem szerepeltek épitkezések, annál nagyobb helyet foglalt el uj gépek beszerzése, felszerelése és üzembehelyezése. Az igazgató bizottság e munka ellenőrzésével Erdélyi József mérnököt, a főgépész osztály vezetőjét és a főenergetikust bizta meg. Ütemtervet dolgoztak ki, melyet a legszigorubban be is tartottak. Állandóan ellenőrizték és müszaki tanácsaikkal elősegitették a gépek szerelését. Igy aztán **két hónappal a tervezett határidő előtt üzembe is helyezhették** a hat szint nyomó gépet, a Bruckner tipusu keményitő berendezést, a festés előtti mosást végző aggregátot, valamint az uj naftolozó berendezést. Az uj gépek segitségével — amellett, hogy a kikészitési müveletek jobb minőségüvé válnak, mintegy 4 millió négyzetméter többlettermelést érnek el. Tehát az igazgató bizottság két megbizottjának közremüködésével és irányitásával elért két hónapi előny több, mint 660 000 négyzetméter készszőttes többletet jelent.

A pénzügyi kérdésekkel való foglalkozást Cinteanu Elena főkönyvelőre, a bizottság tagjára bizták. A pénzügyi kérdésekkel foglalkozó közgazdászok és hivatalnokok minden nem gazdaságos kiadást a legszigorubban felülvizsgáltak és ha ugy találták, hogy azt mellőzni lehet, nem hagyták jóvá. E komoly takarékossági akció eredményeként augusztusban már elérték azt, hogy **1000 lej értékü késztermék a tervezett 944 lej helyett 943 lej költséggel állitottak elő.** A félévkor észlelt tullépéseket tehát lecsökkentették, sőt — mint a fenti két adatból is kitünik — az előirányzatnál kevesebbet költenek. Az akciót azonban tovább kell folytatni, mivel az év eleje óta felhalmozott nem gazdaságos költségeket még mindig nem számolták fel teljesen. Igaz, a vállalat teljesitette, sőt 252 000 lejjel tul is szárnyalta nyereségi tervét. De ez az összeg megkétszerződhetett volna, ha nem mutatkozik mintegy 360 000 lejt kitevő inproduktiv költség.

A munkavédelmi problémák elemzésére azért került sor, mert ebben az évben nem kevesebb, mint tiz baleset fordult elő a gyárban. Ezek többsége a munkavédelmi szabályok be nem tartásából keletkezett. De ettől eltekintve, az igazgató bizottság helyesnek tartotta, hogy ismét felvesse a kérdést és a balesetek teljes felszámolását szorgalmazza. Az elmult két hónap alatt egyetlen balesetet jegyeztek fel. Grünwald Pál munkavédelmi felelős tevékenysége tehát az utóbbi időben kielégitő. Az egyetlen balesetet azonban érdemesnek tartjuk megemliteni. A fonoda kártoló gépein dolgozó Popa Maria munka közben ugy gondolta, hogy nem ártana megtisztogatni gépeit. Lekapcsolta tehát a védőláncot és — semmibevéve a munkavédelmi előirásokat — a két gép közé lépett a törlő kelmedarabokkal... Ott találtak rá eszméletlenül a földön. Egyik karja eltört, a fején is megsebesült. Vajon az itt dolgozó mester figyelmezteti-e minden nap beosztottjait és munkatársait arra, hogy **müködő gépet soha ne törülgessenek?!** A mesterrel nem tudtunk beszélni, de igy is levonhatjuk azt a következtetést, hogy mit sem ér az igazgató bizottság határozata, ha a mesterek, a termelés közvetlen szervezői és irányitói nem teljesitik kötelezettségeiket s ha a dolgozók könnyelmüen kezelik a munkavédelmi szabályokat.

Az igazgató bizottság szerteágazó tevékenységét elemezve kitünik, hogy a tagok s a megbizottak tisztában vannak a reájuk háruló feladatok fontosságával és becsülettel teljesitik azokat. A munka hatékonyságát növelné azonban, ha a feladatokat a dolgozók legszélesebb köreiben tudatositanák, a határozatok meghozatalába őket belevonnák és biztositanák az intézkedések fegyelmezett betartását.

TÓTH SÁNDOR

Teba gyári tapasztalatok

A VÖRÖSKERESZT HETE

Az idén a Vöröskereszt Hete megrendezésére kedvező időszakban, az RKP X. kongresszusa, valamint hazánk fasiszta iga alóli felszabadulása 25. évfordulójának megünneplése után kerül sor. Ez kedvező feltételeket teremt a vöröskereszt önkéntes aktivistáinak arra, hogy méginkább hozzájáruljanak a közegészségügy terén kifejtett tevékenységhez.

Az önkéntes aktivisták az egészségügyi körzetekben, az egészségügyi csoportokban és az első segélynyujtási pontokon dolgoznak. Megyénk orvosi-egészségügyi testületének nagy segitséget jelent fáradozásuk. Hozzájárulásukkal eredményesebben válthatják valóra azokat a feladatokat, amelyeket a párt jelölt meg a falusi és városi dolgozók egészségvédelme terén. Az önkéntes vöröskeresztes aktiva tagjai számára becsületbeli feladatnak számit az, hogy szerény munkájukkal, az egészségügyi tanfolyamokon szerzett ismereteikkel támogatják az egészségvédelmi akciókat. Ezért szükséges a tömegekkel való kapcsolat elmélyitése. Ebben ujabb szakaszt jelent a Vöröskereszt Hete, amely méginkább fellenditi a tevékenységet.

Megyénkben az Egészségügyi Igazgatóság számos akciót szervezett a betegségek megelőzése céljából, anya és gyermekvédelmi, intenziv terápia és neuro-pszichiátriai akciókat. Továbbra is megkülönböztetett figyelemmel foglalkozunk a születések arányszámának fenntartásával, különösen Lippa területén.

A célkitüzések valóraváltásáért a Vöröskereszt megyei bizottsága, az Egészségügyi Igazgatósággal együtt a jövőben is olyan akciókat szervez, amelyekbe bevonhatja az önkéntes aktivistákat. Az egészségügyi intézmények tevékenységének további javitása, valamint az orvosi ellátás anyagi alapjának biztositása vonalán haladva az Arad megyei Egészségügyi Igazgatóság, a megyei néptanács segitségével számos olyan akciót rendezett, amelyek a X. kongresszuson megjelölt feladatok első megvalósitásainak tekinthetők. Ezt példázzak az alábbiak:

— Borosjenőben átadták rendeltetésének az uj Poliklinikát, ahol tiz rendelő müködik.

— A sebesi kórház férőhelyeinek száma 130 ágyra gyarapodott.

— Kisjenőn most készitik elő az épületet 100 ágyas kórház számára.

— Arad municipiumban megkezdték a 96 gyermeket befogadó bölcsöde épitését.

— Októberben a szülészeti kórházban átadják rendeltetésének a koraszülött osztályt.

— Nemrégen az Egészségügyi Minisztérium jóváhagyta a lippai utókezelési szivkórház állandósitását.

— Pécskán tágasabb helyiségbe költözött a Poliklinika.

— Az idén 143 középkádert neveztek ki az egészségügyi körzetekbe.

— Számos felszereléssel, uj egészségügyi berendezéssel gazdagodtak egységeink.

Az önkéntes vöröskeresztes aktivisták segitségével sikeresen valóraváltottuk a különböző oltási terveket, olyan intézkedéseket, amelyek a grippajárvány megelőzését szolgálták megyénk területén.

A vöröskereszt területi bizottságainak munkatervében számos értékes akció szerepel a jövőben is. Elsősorban a higiéniai egészségügyi ismeretek népszerüsitése, a városok és falvak tisztaságára fogganatositott akciók támogatása. A véradó-mozgalom népszerüsitése céljából találkozót rendeznek az önkéntes véradók és a megsegitettek között Borosjenőn, Lippán és Aradon. A Vöröskereszt Hét akcióinak során megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak a háztartási és közlekedési balesetekkel is. Fokozzák az egészségügyi nevelést, a tömegszervezetekkel együtt méginkább elmélyitik azt.

Dr. LÁZARESCU O.,
a megyei Vöröskereszt bizottság titkára

Szeptember 21-27

Lapunk IV. oldalán:

Román-jugoszláv közös közlemény

Hid épül a Maroson. (VARGA BÉLA felvétele)

A fogyasztási szövetkezetek 18 iskolaegységében képeznek ki személyzetet a falusi boltok számára. A négyéves iskolákban 2 800 leendő könyvelő és áruszakértő tanul. A tanulók a nyolcosztályos általános iskola végzettjeiből kerülnek ki, s többségük falusi gyermek. További 2500 tanuló a kétéves iskolákban készül fel az eladoi, pincéri, szakács és cukrász szakmára. Az uj személyzet megfelelő kiképzése érdekében iskolaszövetkezeteket és tanműhelyeket létesitettek. A tanulók itt felváltva végzik azokat a teendőket és gyakorlati munkát, amelyet szakmájukban végeznek majd.

A szolgáltatási egységek hálózatának szakmunkásokkal történő ellátása céljából a fogyasztási szövetkezetek tanonciskolákkal is rendelkeznek. Ezeknek idén több mint 10 000 tanulójuk van. Ezenkivül továbbképző tanfolyamokat rendeznek az alkalmazottak tudásának gyarapitására, illetve a munkahelyi kiképzésre.

E tanfolyamokra csaknem 60 ezren iratkoztak be.

Tájékoztató

Bocsánat...

Születésnapi megemlékezés, vagy akár okos, célszerü lakásdiszitő tárgyak kivalasztása mindig a népmüvészeti boltba vezet. Sokszor csak amolyan kiváncsis kodásból térek be oda. Élmény ilyenkor is akad. Az izléses tárgyak, kézimunkák, az ujdonságok láttan arra gondolok: jó, hogy a kereskedelem az egyre növekvő idegen és hazai turista forgalom kielégitésére szélesiti, bővíti az ilyenirányu szolgáltatásokat is.

No persze a kiszolgálásról lehetne beszélni. A példáért ezuttal sem kell a szomszédba menni: Republicii ut, Turist üzlet.

Már jó 10 perce állok a kézimunka részlegen. Himzett kötényt s egy nagyobb fekete kerámia vázát szeretnék venni. Pillanatnyilag két kiszolgalónő bugolkodik az üzlet első részében lévő pultnál. Német szó hallatszik. Egyikük számlát ir, másikuk árut reklámozó selyempapirba csomagolja óvatosan a megvásárolt tárgyakat. A vevők közben jönnek-mennek. Egy idősebb néni türelmét vesztve otthagyja a boltot. Mások is hiába ácsorognak. Állhatatosságom láttan az elárusitónő odaszól: bocsánat, idegeneket szolgálunk ki. S még jó 10 percig kedvesen, házigazdához illő figyelmességgel szolgalja ki a vendégeket.

Végre rám is sor kerül. Ugy adódott, hogy a harmadik darabot merészeltem lekérni a polcról. Látszott az elárusitónőn, hogy szivesen lemondana a szolgálatomról. De hogy mégsem tágitottam, kerekpénzzel fizető szándékomban talált kifogást, negyven banit kért. (Ejnye hát ebben az üzletben nincs apró pénz —?) Zsebből, táska aljáról összeverődött hét krajcárnyi nehéz kutatás árán a 40 bani.

Távozáskor kishija, hogy oda nem szólok: bocsánat amiért nem vagyok idegen.

ez. m.

Nyílt levél,

egy és minden névtelen barátomhoz.

Barátom, ha már ugy is tegezzük egymást, engedd meg: szervusz. Ezt magyarul értsd, bár latinul is tudod mit jelent, mert első leveledből nagyon müveltnek, olvasottnak ismerlek. Sejtem, kétszer idősebb vagy nálam, de nem tesz semmit: barátok közt számit a korkülönbség?

Térjünk a tárgyra.

Remélem, láttad Az Ujságiró cimü filmet, nemrég vetitették Aradon. Hogy-hogy nem, második leveled olvasásakor egyik szereplője jutott eszembe. Emlékszel a nőre, akinek bizonyos ügyeit vizsgálták ki? Helyben vagyunk, arra gondolok. Az a nő: egy jellem — az ujságiró, mikor elindult, tudta hová, kihez megy. Érted, mire célzok.

Tökéletesen egyet értek azzal a megfogalmazatlan gondolatoddal, hogy az ujságiró az olvasóért van. Aránylag egyszerü ok-okozati összefüggés. Ám biztos vagyok benne, jártas vagy fizikában, pszichológiában, esetleg pedagógiában, tehát hallottál a hatás-visszahatás törvényszerüségeiről. Vulgáris gondolkodásmód mellett roppant szimpla dolog. Csakhát, a pofonegyszerü dolgok törvénye az is, hogy nem pofonegyszerüek.

Ha tudnám ki vagy, szivesen megmagyaráznám, szabadidőmben, miféle filozófálgatás ez. De te névtelen vagy, névtelen barát, névtelen csillag, s nem vagyok meggyőződve, ragyogásod valódi-e. Névtelen barátom vagy, amilyen nyugodtan lehetne, teszem azt, a nyam-nyam törzsfőnök valahonnan Polinéziából. Azzal a csekély különbséggel, hogy vele nem állok levelező és tegező viszonyban.

Barátom! Nem nehéz leirni azt a szót, hét betü csak, de bizonyos sorrendben sulya van, olyan sulya, hogy meg kell nézned hova dobálózol vele. Nem éri meg a fáradságot, ha érdemtelent találsz el.

Zárom soraimat, idő és helyszüke miatt. Van egy pár neves barátom, azoknak is irnom kell, sőt el kell olvasnom néhány neves levelet. Nem veszed rossz néven, ugye, ha megkérlek, ne töldtsd hiába a szemétkosarat, jobb sorsra érdemes papirral. Névtelenül azt sem tudom méltányolni, hogy strapáltad magad.

JÁMBOR GYULA

A kényelmeskedőknek — télen fáj a fejük

Megvénk minden termelőszövetkezetében lehetőség van arra, hogy minél nagyobb mennyiségü erjesztett takarmányt biztositsanak. Okulva az elmult évek hiányosságaiból, amikor a jószágok kiteleltetése sok egységnek okozott fejtörést, az idén a megyei vezető szervek több gonddal foglalkoztak e gazdasági kérdéssel is.

Mivel az ésszerü változatos takarmányozás döntő szerepet játszik az állatlétszám növelésében, a termelés fokozásában és az állatok egészségének megőrzésében, az egységek figyelmébe ajánlották, hogy a nagytömegü takarmány biztositása mellett változatosságra törekedjenek. Az egyforma sablonos takarmány negativan befolyásolja az állati termelést. Épp ezért, még a termelési tervek s főként a takarmánymérlegek összeállításánál minden egységben már év elején meghatározták, hogy mennyi szálas-, zöld- és erjesztett takarmányt kell biztositani az abrak mellett, a folyamatos termelés érdekében. Az ésszerü takarmánytermesztés megszervezésével egész éven át biztositani lehet mind a szénát mind pedig a zöldtömegszükségletet. Ezzel egyidőben gondolni kell a téli etetés változatosságára is. Nem elég csupán szénával — sok egységben szalmával — eltengődtetni az uj termésig az állatokat. Igy nem válik jövedelmezővé az állattenyésztés.

Most van az ideje annak, hogy megyei viszonylatban biztositsuk az előirányzott 134 000 tonna silót az mtsz-ekben, sőt, mivel az esősebb időjárás kedvezett a takarmányok vegetációs fejlődésének meg van a lehetőség, hogy minden arra alkalmas növényt besilózzunk és igy a tervelőirányzatot tulhaladjuk. A szükséglet mellett tehát még tartalékot is biztositsunk.

Jelenleg sok állami mezőgazdasági vállalatban, termelőszövetkezetben folyamatosan silózzák a zöldtömeget. Most termelik a silókukoricaszárat, répafejet, s más erre alkalmas növényféleségeket. Megyei viszonylatban szeptember 17-ig a termelőszövetkezetek 58 709 torna takarmányt silóztak be, ami az évi tervelőirányzatnak 44 százalékát teszi ki.

Vannak termelőszövetkezetek, mint például a világosi Şiriana és Steagul roşu, a szemlaki, a nagyvarjasi, a tornyai stb. termelőszövetkezetek, ahol sokkal többet silóztak be, de a jelentésekben nem tüntették fel a megyei igazgatóságnak az eddig „ténylegesen elvermelt" takarmánymennyiséget. Ez másik önhibára vall.

Az utóbbi években nem volt olyan lehetősége a termelőegységeknek, mint az idén, hogy teljes összhangban biztositani tudják mind a szénafeleségeket, mind a zöldtömeg-szükségletet. Ezek betakaritása céljából megfelelő anyagi-műszaki alappal rendelkezünk. A gépek kapacitását viszont idejében teljes mértékben használják ki. A korán lekerülő kukoricatáblákról nagy mennyiségü és megfelelő nedvességtartalmu zöld szárat silózhatnak be. Ha szükséges, akkor keverjük melasszal, répafejjel és répaszelettel, sósvizzel e takarmányokat, a minőség biztositása érdekében.

Az őszi silózási időszak elég rövid. Épp ezért a megyei mezőgazdasági, a helyi néptanácsi szervek, a vezetőtanács és a szakemberek sokkal nagyobb felelősségerzettel foglalkoznak a betakaritási és vetési problémákkal egyidőben a téli takarmányok biztositásával is. A változatos takarmánytól függ, az állatlétszám, az állati termékek mennyiségi növelése, a tej, a hus, a vaj biztositása, s ezzel egyidőben a szövetkezeti tagok nagyobb jövedelme is.

Az állattenyésztés csak ugy válik hasznos és állandó pénzforrássá, ha szakszerüen takarmányozzuk az állatokat.

SZABÓ GYULA

Az állattenyésztés pénzforrás

Podgoria, a simándi, a szentmártoni, szentlányi, pécskai Avintul, a székudvari, a siklói, mácsai és más egységek, ahol már besilózták évi tervezett takarmányszükségletüket, vagy csak nagyon kevés van hátra ebből. Ez a gondos előrelátás bizonyitéka.

Ezzel szemben viszont óriási nemtörődömséggel kezelik e kérdést azokban a termelőegységekben, ahol nagyon keveset vagy egyáltalán semmit sem silóztak meg eddig. Ezek közé sorolható a bokszegi, a borosjenői, apáti, kisjenői, erdőhegyi, pili, berzovai, seprősi stb. stb. termelőszövetkezetek.

Más gazdaságban, mint a kerülősiben, Bodea Ion zootechnikus mérnök teljesen elhanyagolja a silózást. Ugyanakkor vannak szerény egységek is, mint a kisiratosi, a nagylaki Mureşul és Victoria, a pécskai Ogorul, Timpuri Noi és

Sokatmondó statisztika

● Megyénk nőbizottságainak idei teljesítménye 22 millió lej értékű hazafias munka

● A jubileumi évben tapasztalt lendületet tovább kell fokozni

● Ha mindenütt jól dolgoztak volna ...

Az 1969-es esztendő politikai jelentőségéről sokat cikkezünk az többi időben. Tudósitásokban, riportokban, más müfaju irásokban tájékoztattuk az olvasókat arról, hogyan bontakozik ki a város- és községszépitési hazafias munka, milyen eredményeket ért el egyik-másik helység lakossága, mit tettek a néptanácsok, a KISZ-szervezetek ilyen vonatkozásban? Kevesebbet foglalkoztunk azonban azokkal, akik e nemes vetélkedő kezdeményezői, annak lelkesitői, s cselekvő részesei.

Itt az ősz. Megveszerte elkészülnek az eddigi eredményekről szóló összegzések, jelentések. Ezekből pedig az tünik ki, hogy városainkban és falvainkban a nők egyaránt dicséretreméltó munkát végeztek. Fontos statisztikát készíteni a nők részvételéről szinte lehetetlen. Annyi azonban bizonyos, hogy a megyei szinten megvalósitott csaknem 62 millió lej értékü hazafias munkának jelentős részét (több, mint 22 milliót, a nők teljesitették.

Lippa város nőbizottsága például több, igen jól sikerült akciót szervezett. Ezek közé sorolható a parkok és zöldövezetek kiterjesztése és gondozása, az uj betonjárdák épitése, stb. A borosjenői asszonyok különös figyelmet forditottak az uj lakónegyedek szépitésére. E város asszonyai 5000-nél több hazafias munkaórát teljesitettek a különféle közhasznu akció során. Kiváló eredményekről számoltak be a kürtösi, kisjenői, sebesi, vingai, paulisi, gyoroki, soborsini és más helységek nőbizottságai. Nem mondhatjuk el ugyanezt a pécskai világosi, kovaszinci, sági és még néhány más helység nőbizottságáról, mely csak kis mértékben vagy egyáltalán nem kapcsolódott be ezekbe az akciókba. Hiányosságként említhetjük meg többek között azt is, hogy a legszebb utcáért, leggondozottabb parkért kezdeményezett verseny csak igen kis mértékben talált visszhangra.

Előljáróban említettük, hogy megyénk asszonyai idén mintegy 22 millió lej értékü hazafias munkát végeztek. A statisztika sokatmondó, de számai tul szárazak ahhoz, hogy tükrözzék a nők tényleges jelenlétét. Pedig mennyi energia, szenvedély rejlik a számok mögött. Idén talán sokkal inkább, mint más években megmutatkozott milyen nagyszerü eredményeket lehet elérni, ha minden erőt mozgositunk a célkitüzések valóraváltásáért folytatott munkában. Ezeknek az eredményeknek serkentőleg kell hatniok valamennyi nőbizottságra, arra kell ösztönözzék őket hogy biztositsák a dolgozó nők, a parasztasszonyok, értelmiségi nők fokozott részvételét a tevékenység minden területén, igy a hazafias munkában is.

A megyei nőbizottságnak kötelessége nagyobb mértékben elterjeszteni a jó tapasztalatokat, hathatósabb segitségbe és irányitásba kell részesitenie azokat a városi és községi nőbizottságokat, ahol a társadalmi munka gyengén bontakozik ki. A jövőben nagyobb mértékben kell igényelni a pártszervek és -szervezetek segitségét. A gyakorlat ugyanis igazolja, hogy azokon a helyeken, ahol a pártszervezetek közvetlenül irányitják és ellenőrzik a nőbizottságok tevékenységét az eredmények nem késlekednek.

Sch. L.

Szeptember 23-án, különleges lottóhúzás

Nyerni lehet

— Háromszobás lakásokat, korlátlan számban.

— Kétszobás lakásokat, korlátlan számban.

— Fix összegü pénzbeli nyereményt: 10 000, 5000 stb. lej értékben (korlátlan számban).

— Nyolc kategóriában osztanak nyereséget.

— A 90-ből öt huzáson 12—12 számot huznak ki, összesen 60-at.

— Két számmal is nyerhetnek.

A jegyek ára 10, 15 és 25 lej.

Tiz lejjel is lakást nyerhet!

A sorsjegyeket a különleges huzásra Arad városban szeptember 22-én 22 óráig árusitják. (611)

Az aradi Bútorgyár

Aurel Vlaicu út 14 szám

Versenyvizsga alapján

sürgősen alkalmaz

15 asztalos és egy főmestert

Az érdeklődők jelentkezzenek a vállalat székházában. Jelentkezési feltételek az 1061/1959-es Minisztertanácsi Határozat értelmében. (608)

25 év

1944. szeptember 21. Nagybetüs ünnep a Scinteia napilap életében. Ekkor jelent meg az RKP sajtószerve, az ország lakossága körében legelterjedtebb sajtótermékünk első legális száma, az illegalitás hosszu-hosszu évei után. Hiába üldözték, hiába akarták elfojtani hangját, nem sikerült. A Scinteia, nevéhez méltóan, ki nem hunyó, örökmécsesként világitó szikraként ragyogott a munkásemberek millióinak szivében, a szó erejével öntött reményt beléjük, buzditotta őket a végső harcra.

Ezen az évfordulón szeretettel köszöntjük a Scinteia egész munkaközösségét. Annak a napilapnak a kollektiváját, amely a felszabadulásunk óta eltelt negyedszázadban sem szünt meg a haladás eszméit propagálni olvasói százezreinek körében, amely az elmult esztendők során számottevően hozzájárult a népi forradalom győzelméhez, pártunk bölcs politikájának népszerüsitéséhez és tudatositásához, a szocializmus épitésének kiteljesitéséért folytatott küzdelemhez.

Őszi árucikkek

A 15-ös számu konfekció üzletben a minap nagy mennyiségben érkeztek őszi szezoncikkek. A férfiak számára — hogy ezuttal velük kezdjük a felsorolást — valódi és forditott bőrből készült zakók, szivaccsal bélelt jersey zakók (különféle szinekben és méretekben), Ninoflex ballonkabátok, szivacs felöltők, finom tergál- és szövetöltönyök kaphatók. A nők szebbnél-szebb, igen praktikus, ugynevezett Helanka ruhák között válogathatnak. Igen csinosak, elegánsak a kockás vagy egyszinü szövetből, tergálból készült kosztümök is.

Jól sikerült elvtársi összejövetelt rendezett tegnap a III. B. városnegyed nőbizottsága a Vörös Trikó gyár klubjában. A hangulatos találkozót gazdag tombola, vidám tánc egészitette ki.

„Ügyes kezek"

Tegnap reggel 9 órakor kezdetét vette az Ügyes kezek szakmai verseny országos döntőjébe jutott több mint 100 fiatal szövő és fonó kemény küzdelme. Mély csend honolt az egészségügyi technikum folyosóin, osztálytermeiben. Csak néha hallatszott papirzizzenés, tollsercenés. Készültek az irásbeli dolgozatok. Három óra állt a versenyzők rendelkezésére. Nehéz három óra. Hisz ez a három óra döntötte el ki marad, ki jut tovább. Természetesen a legjobbak... Az idegek pattanásig feszültek.

A megyei KISZ bizottság azonban gazdag, változatos délutáni programot állitott össze a hangulat feloldása céljából: gyárlátogatás (a December 30 textilüzemben) baráti tanácskozás a versenyzők és az aradi textiles fiatalok részvételével (a megyei Szakszervezeti Tanács üléstermében), városnézés és este a Vagongyár klubjában zenés-táncos összejövetel.

Ma délelőtt 9.30 órai kezdettel a szinház teremben állnak „rajthoz" a döntőbe jutott fiatal szövők és fonók. Hogy ki lesz a győztes? Rövidesen ez sem lesz titok.

Családba való bejelentkezéshez

szükséges iratok:

— a saját kezüleg irt kérvényhez csatolni kell egy egyszerü másolatot a lakáskiutalásról, valamint egy olyan bizonyitványt, amelyet a kérelmező munkahelye bocsát ki, az illető munkahelyre való alkalmazás időpontjának megjelölésével;

— be kell mutatni az aradi lakáskiutaló okmányt, az ILLA-val kötött lakbérleti szerződést és a személyazonossági igazolványokat;

— amenyiben közös mellékhelyiségek használatáról is szó van, szükséges a társbérlő (vagy társbérlők) irásbeli beleegyezése is.

Mindezeket az iratokat a lakásgazdálkodási osztályra (Grigore Alexandrescu utca 3.) lehet benyujtani.

Rádió

Vasárnap, szeptember 21.

BUKAREST I.

6.05 Zenés matiné. 7.15 Falumüsor. 8.10 Zenés képeslapok. 9 Asszonyok félórája. 9.40 Hegyen-völgyön — könnyüzene. 12 Mindenről mindenkinek. 13.15 Uj könnyüzene felvételeinkből. 14 Vasárnapi esztrádmüsor. 15.45 Mérkőzések percről-percre. 19 Közkedvelt melódiák. 19.45 Atlétikai EB. 20.10 Esti beszélgetés. 20.35 Magnósok, figyelem! Mireille Mathieu énekel. 20.50 Románcok. 21.15 Slágerparádé. 21.30 Sport. 22.10 Tánczene 22.40 Ritmus kavalkád. 0,03-tól éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II.

6 Reggeli zenés ébresztő. 7 Népzene. 7.35 Fuvószene. 8.15 Rádiószinház gyermekeknek. 9.10 Zenés kaleidoszkop — Aura Urziceanu, Dorin Anastasiu és Sergiu Cioiu énekel. 10.40 Filmkrónika. 11 Szimfonikus hangverseny. Haendel müvek. 12 45 Déli zenés varieté. 14.30 Népzene. 15.45 Könnyüzene: Margareta Pislaru, Constantin Drăgici, Caterina Caselli énekel. 17.30 A fantázia szárnyán 19 Nicolae Florei operáriákat énekel. 19.20 Rádiószinház. 19.45 Tánczene. 23.05 Szimfonikus hangverseny.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

REGGEL 10—10.20-ig: bel- és külpolitikai hirek, népi- és könnyüzene a 231, 330 és 397 méteres hullámhosszon.

DÉLUTÁN 16.30—17.15-ig: vasárnapi mozaik. Kulturális szórakoztató müsor.

A MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ MÜSORA

(Magyar nyelven) 8.30—9 Kisgyermekmüsor: Postás Jankó, Mondókák, O. Pancu-Iaşi: A kicsi sün meséje. 9—9.30 Pionirok és iskolások müsora: Levelesláda, irodalmi fejtörő. Bemutatjuk a marosvásárhelyi Pionirház filmkörét.

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MÜSORA

(Román nyelven) 7 A kivánság hullámhosszán. 7.25 Fiatalok hiradója. (Magyar nyelven) 7.45 Vasárnapi zenés mozaik. 8.05 Ifjusági élet.

Televizió

Vasárnap, szeptember 21.

8.30 A haza védelmében.
9.00 Gyermekeknek és iskolásoknak.
10.30 Falurádió.
11.30 Szimfonikus hangverseny.
16.00 Magazin.
17.00 Labdarugás: Iaşi-i Politechnica—Craiovai Universitatea
17.45 Atlétikai Európa Bajnokság — közvetités Athénből.
19.30 Hiradó.
20.00 Riport.
20.30 Zenés müsor (Intervizió).
21.00 Harvey — amerikai játékfilm.
22.30 Hiradó.
22.50 Sport.

Filmek

MUREŞUL: Angelika és a szultán (10, 12, 14, 16, 18, 20 Kedvező idő esetén 19.30 órakor a kerthelyiségben).

STUDIO: Angelika és a szultán (11, 15, 17, 19, 21. Kedvező idő esetén 20 30 órakor a kerthelyiségben). Két papám és két mamám van (9).

IFJUSÁGI: A fekete herceg (11, 16, 18, 20 Kedvező idő esetén 20 órakor a kerthelyiségben).

VICTORIA: Viva Maria (14, 16, 18, 20) Karácsony, Erzsébettel (11).

PROGRESUL (Ujarad): Tavasz az Oderán (18, 20, vasárnap 10, 16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Még néhány dollárért (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19).

MIKELAKA: Az ész állhatatossága (19 vasárnap 15, 17, 19).

CFR (Grădiste): Gépzongorák (17, 19, vasárnap 10, 15, 17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

PÉCSKA: Tarzan, a dzsungel fia.

LIPPA: Az itélet. Boldog Sándor.

BOROSJENŐ: Legenda született.

KISJENŐ: Komédiások.

SZENTANNA: Gyengédség. A római birodalom bukása.

RADNA: Erős lelkek.

NAGYLAK: A nővér.

KÜRTÖS: Egy nem éppen szerencsés nap.

VILÁGOS: Majdnem tökéletes büntett.

PANKOTA: Lányok egyenruhában.

VINGA: A colt árnyékában.

BOROSSEBES: A mesterség kockázata.

KÖRÖSBÖKÉNY: Egy lyukas dollár.

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ kompresszor 130 atm., és 30 atm.,-ig. Kárpitosnak való kártológép. Str. Griviţei nr. 14. (270)

ELADÓ Skoda 1000 MB. Cim: Str. Sînzienilor 23/A Arad-Buzsák. (271)

ELADÓ szénnel, fával füthető uj kályha. Cosbuc 15 ap. 15. (272)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

FÉRJEM elhunytával nyilvánitott részvétüket hálásan köszönöm. Kozma Sándorné. (273)

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, szeptember 21-én általában hüvös idő. Borult égbolt és helyi eső, záporeső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő északi, majd északnyugatira forduló szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5—10, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 16 és 21 fok között váltakozik.

OLOSZ LAJOS:

Viszontlátás, ami nem késett el

65 év után felkerestem Bogsánt, gyermekkorom kedves helyét

A kis piros kocsi a messzeséget egyre jobban falja:
Arad, Temesvár, Vojtek, Berzóvia,
A láthatár párás és remegő.
Ez már ózondus, szörényi levegő.
Rohannak felénk a kék hegyek.
(Hetven éve itt voltam kisgyerek).
Most mint galambősz bucsuzó fiu
jövök, hogy el ne késsen a randevu.
Ahogy Bogsánba begördül a kocsi,
kerekre nyitom a két szemem.
Alig-alig birok felocsudni:
minden elvarázsolt és idegen.
Ahol megbujt hajdan a kis német iskola,
ott most egy kevély üvegpalota.
Lefordulok a mellékutcába.

Sötét árnyék borul fölém, százados.
Meglelem az ősplatánokat.
Katedrálisuk varázslatos.
A Berzava-csatorna mozdulatlan vize
vállán tartja a bakacsin árnyakat
és visszatükrözi a partján aranyló
zergeboglár virágokat.
Nekibátorodom. Viszatérek.
Megnyitom a szárnyas vaskaput.
Kapaszkodom a lépcsőn felfelé,
ahogy vezet révetegen az időn át az út.
Az osztályban keresem régi helyemet:
az összefaragott, tintás kispadot
és Ondra Györgyöt, első mesterem,
aki nádpálcával a kezében
gót betüket róni tanitott.
Hült helyüket sem találom,
nyomukat is elnyelte a föld.
A szivem lassankint elcsitul:
Herakleitos igaza betölt:
„Panta rhei!"
Kitárok egy bezárt ablakot:
a hegyek napban fürdő csucsa rámragyog.
Köszönöm, hogy itt járhattam,
mielőtt Atropos ollója csattan!

Kisjenőn, 1969. augusztus 24.

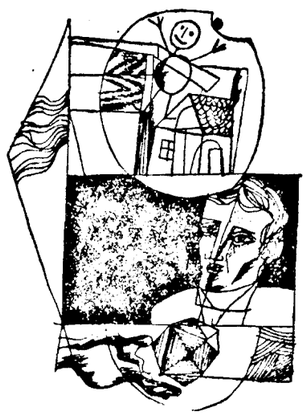

Szeptember 23-án, kedden este 19 órai kezdettel az Aradi Állami Szinház Studió termében tartják meg Olosz Lajos költő irodalmi estjét a Magyar Nemzetiségü Dolgozók Megyei Tanácsa, a Megyei Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottság és az Ujságiroszövetség aradi fiókja rendezésében. Az est vendége Szász János költő, az RSZK Iroszövetségének titkára.

MŰHELY

Ezekben a napokban Györffy Éva festőművésznő több hazai képzőművésszel együtt jugoszláviai vándorkiállitáson vesz részt. Meghivása a szomszédos országba tehetségének, eddigi munkásságának méltó elismerése.

Indulása előtt néhány nappal kerestem fel mütermében, megtekinteni utolsó munkáit, bizonyos mértékben számot vetni eddigi fejlődésének görbéjével.

Györffy Éva különös vonzalmat érez az emberi lélek mélységeinek felkutatása iránt. Sokszor az élet tragikus mozzanatai fogják meg. Előttem áll például egyik festménye, a **Mama**. Az anyaság jelképe ez a munka, amelyen a két alak az önmegfeledkezésig olvad össze. Az anyja kebelére tapadó gyereket magasztos szeretet, igaz felelősségtudat óvja. Másik képe a **Sziszifosz**, a mitológiai hőst abban a vetületében ábrázolja, amikor pihenteti hatalmas izmait, alakját a gondolat elmélyültsége uralja. Ebben a sorrendben említem meg másik két munkáját, **A bolond lányt** és **A kiállitást**, két tragikus ihletettségü müvet, melyekből nem hiányzik egy bizonyos mértékü elbeszelő iz.

A festőművésznő derültebb képeit is a gondolatiság sulya jellemzi. **A Virágzó almafa** cimü munkájára gondolok itt elsősorban, amelyen a hatalmas szikrázó fehér lombozatot diszes fények öntik el. A naturalizmust legyűri a szimbólum — az almafa az élet gyümölcsének, a természet örök megujhodásának jelképe. Ugyanigy az **Este** világos fényeivel a lenyugvó nap csendes halála.

Györffy Éva müvészete természetesen nem hibátlan. Sokszor túlzottan alkalmazza a metaforákat, mint a **Madárijesztő**, vagy a **Hősök** cimü munkáiban. Azt hiszem megőrzött valamit „müvészete gyermekkorából" amikor még **játszotta** a festészetet, amikor még találóan dobta vászonra a vonalakat és várta a kép születésének csodáját. Néha az ilyen munka termékeny is lehet, de általában értelmetlenségeket szül. Tul ezeken a, mondhatni frivol, jellegzetességeken Györffy Éva müvészete érettségét igazolja.

ROSKOVITS ENRIK

Olvastam a Korunkban

Gáll Ernő cikkét). Gondolatokat, gondolatsorokat indit meg ez az irás, olyan kérdést vet fel, amelynek fontosságánál csak időszerüsége nagyobb. Nem válaszolni akarok a kérdésekre, meg elégszem azzal, hogy figyelmükbe ajánljam az értékes cikket. Ami leginkább megragadta a figyelmemet az a nemzetek és nemzetiségek memóriájának szerepéről szóló frappáns megállapitás. Rendeltetése feltárni a romániai magyar nemzetiség szocialista öntudata kialakulásának folyamatát — vallja a szerző.*

Hogy a szerző szavaival éljek a cikk „néhány szerkesztői adósság törlesztésének szándékából" fakad. Az adósság törlesztésére, ugy látszik a hazai magyar sajtó ma több figyelmet fordit, mint a multban. Örvendetesen sokasodtak a helytörténeti, irodalomtörténeti vonatkozásu publicisztikai (és tudományos) müvek. Gáll Ernő pontosan látja és láttatja, hogy e tendencia nem valamiféle multbabotlás, s nem is lehet az, hiszen célja nem „visszasirni" az elmult időket, de megtalálni legszebb mai törékvéseink tegnapi gyökereit, felfedni, felkutatni a kontinuitás jeleit, nyomait, élő egységbe foglalni a haladó hagyományt a dinamikus jelennel.

Figyelemre méltó, hogy Gáll Ernő már ma látja az egyoldaluság fenyegető veszélyét, már ma figyelmeztet a közelet irodalomközpontusságának árnyoldalaira. Teljes joggal hivja fel a figyelmet arra, hogy a teljesség igényét a mult feltárásában csak ugy közelithetjük meg, ha nemcsak irodalmárainkkal, müvészeinkkel foglalkozunk, de helyt adunk a társadalomtudományok, az orvostudomány és pedagógia multbeli müveiének. Történelmi örökségünk felmutatása hozzájárulhat az ösztönző erejü, jó értelemben vett lokálpatriotizmus, gondolati tartalommal való telitéséhez.

Külön örömünkre szolgál az a tény, hogy lapunk, habár szerény keretben, de helyt ad a helytörténeti tárgyu cikkeknek eképp járulván hozzá az önismeret és igy a nemzetiségi önismeret fejlesztéséhez. A nagytekintélyü folyóirat igazolni látszik intencióinkat, és ez egy okkal több, hogy tovább folytassuk a megkezdett utat, mert mint eddig, ezután is ugy véljük hasznos és szükséges feladatot látunk el, ha hozzájárulunk annak a tájnak a megszerettetéséhez, ahol élünk. Igazán szeretni pedig csak azt lehet, amit ismerünk.

T. GY.

**) Gáll Ernő Párbeszéd a multtal.*

mozaik

● Bukarestben ülésezett a népmese kutatók nemzetközi szervezetének V. kongresszusa. A tekintélyes folklóristák által megvitatott kérdések közül csak egyet emelünk ki e helyen, amelyről Alan Dundes kaliforniai professzor igy nyilatkozott a sajtó képviselőinek. „A folklór különleges helyzetét az szabja meg, hogy tudományos szempontból is vizsgálható és irodalmi jelenségnek is tekinthető. Egyes országokban sajnos különválnak ezek a szempontok.

● *A pozsonyi Uj Szó augusztus 24.-i számában Romániai magyar költők versei gyüjtőcim alatt Márki Zoltán, Fábián Sándor, Szöcs Kálmán, Szemlér Ferenc és Bodor Pál költeményei jelentek meg.*

● Az osztrák főváros városi tanácsa muzeumot rendezett be Sigismund Freud egykori bécsi lakásán. A muzeumot szeptember 9-én nyitották meg megemlékezésül Freud halálának 30. évfordulójára.

● *Simone Signoret soron következő filmjei: AZ AMERIKAI cimü alkotás rendezi Bozuffi, Guy Gilles AZ ELFELEJTETT ALGIR cimü drámája, Claude Lelouche ROZSASZIN ÉS FEKETE cimü kompozíciója és Costa Gravas VALLOMÁS cimü filmje.*

● A fővárosi szinházak müsorán jórészt a hazai szerzők művei szerepelnek. A Nemzetiben George Călinescu OTILIA TITKA cimü nagyregényének sokat vitatott drámai változata váltakozik Baranga ÁLARCOK és CASTILIANA cimü vigjátékával és Paul Everac három azonos témára irt egyfelvonásosával, a Bălcescu szinpadon a szinész Mircea Septilici ULISSES ÉS A VÉLETLENEK cimü vigjátékát és a TÉL ELEI álmot adják, a Herăstrău parkban pedig Horia Lovinescu TISZTELETRE MÉLTÓ URIHÁZ cimü drámáját.

Lapszemle

A Contemporanulban Domocoș Mihai készitett érdekes interjut Luft Herberttel az Egyesült Államok egyik közismert filmszakemberével, aki jelenleg hazánkban tartózkodik. A Cinema és a Film and Rewiew New Yorkban megjelenő szaklapok főmunkatársa értékelte az Egyesült Államokban nemrég bemutatott két román filmet Mircea Drăgan COLUMNAját és I. Popescu-Gopo ELLOPTAK EGY BOMBÁT cimü szatiráját. „A közönség érdeklődéssel fogadta az Önök filmjeit. Megtekintettem a Bufteai filmgyárat, ahol láttam néhány filmkockát a ROSSZINDULATU KAMASZ-ból, megnéztem a DÁKOKat és kint voltam a stábbal a MIHAI VITEAZUL forgatásánál. Különösen tetszett Mircea Drăgan uj filmje az ITÉLET".

Gurinschi Gheorghe dr. müépitész tartalmas cikkében a restaurálásra váró és részben már helyreállitott müemlékek közül tárgyal néhányról. A cikk irója szorgalmazza a müemlékek helyreállitásának tudományos alapokon történő kivitelezését.

Hősök demitizálása

Bálint Tibor regénye, a ZOKOGÓ MAJOM, elcsevegett történelem. Az iró ennek a sok jelentéktelen „emberkének" a szemétdombokon és latrinaszagu sikatorokban hanyódó életét mutatja be. Testi és lelki nyomorékok kiábrándítóan kilátástalan élete vésődik figyelmeztető emlékezetté a regény oldalain. Bálint arra vállalkozott, amire szocialista irodalmunk huszonötéves multjában alig akad példa. Könyve a század legnehezebb éveit öleli fel, azokat, amelyekben élete alkonyába fulladt egy agonizáló rendszer, majd az ezt követő forradalmi megujhodás, az UJ társadalom kikristályosodásának esztendeit. A század hullámvölgy-évtizedeiben — ahol termő talajra lelt a barácsolás, a bigottság és a prostitució, az elvtelen lumpenproletár törekvés, a dogmatikus eltorzulás és a vakaréknyi hatalommal való visszaélés — elik inga-életüket ezek a nemishősök, belezsufolódva itallal öntözött hétköznapjaikba.

Olyan ez a könyv, mint egy hatalmas szennyes folyam. A peremvárosi pékek és piaci kofák, a talajtvesztett mesteremberek társadalmi fonakságok által kificamitott világának görbetükör vetülete. Félelmetes és kiábrándító, mégis mennyire emberi. Az igazat feltárás igénye füti. Bálint Tibor a kortörténész igényével és dokumentáltságával ábrázolja a már jelzett korszak — apró emberi sorsok mozaikjaiból összerakodó — valóságát. Soha meg nem álló végzetes körforgásba szédült tömeg kering ezen a közel hatszáz sulyos oldalon. Egyetlen ember szabadul ki innen megindulva hiperboloid életpályáján az élhetetlen Vince-család gyermeke, az iróvá cseperedő Kálmánka, egyre távolodva és végérvényesen soha el nem szakadva a peremváros világától. Életfelfogása, a társadalmi igazság szolgálatának felfedezése távolitja el és köti láthatatlan szálakkal ehhez a világhoz. A külvárosi krónikás ő, aki jóságban és türelemben szenvedte szenvedéseit, élte életét, akit tapasztalatai tettek a külvárosi világ igazán tudatos szolgálójává. Ő sem hős a szó közkeletű értelmében. Hősiessége alig több annál, hogy tudott átélni, testileg-lelkileg egészséges maradni, nem cselekedni rosszat senki számára — annyi, hogy ki tudott állni mások és önmaga, az emberség igazáért. Az élet peremén élők megpróbáltatásoknak kitett egyszerű humánuma ez, a karrierizmustól mentes „élhetetleneké".

Egyetlen félig hősével és egy hatalmas tömeg jelentéktelenjeivel marad a Zokogó Majom felszabadulás utáni irodalmunk egyik remeke. Éppen az élet árnyoldalainak, a „még egyszer meg nem történhetőnek" ábrázolásában rejlik a regény igazi humanuma.

ZNOROVSZKY ATTILA

Helyi hagyományaink

I. L. Caragiale és Arad

A klasszikus drámairó humoros karcolatai és cikkei már a mult század végén, mint másodközlések, megjelennek az aradi sajtóban.

Ion Roman Caragiale-monográfiájában (1964) közli, hogy az irót V. Goldiș hivta meg a Românul munkatársai közé. 1911-ben, a fiatal irók egy csoportja, O. Goga meghivására, előadást rendezett városunkban. Ennek a megszervezésében is részt vett. (Ld. Șerban Cioculescu: I. L. Caraigale. 1963.)

Később a két helyi lap, a Tribuna és a Românul vitáját próbálta eldönteni cikkeivel. Igy a „Termeszek" c. jelképes cikkében a pusztító hangyafajhoz hasonlitja azokat, akik belülről gyengitik a nép erejét. Ezt követően, rövid nyilatkozatban közli, hogy csak teljes nevével aláirt cikkekért felel.

Önkéntes külföldi emigrációba vonulása idején is fenntartja aradi kapcsolatait. 1912 márciusában személyesen keresi fel aradi tisztelőit. A régi Vas-kávéházban folynak a megbeszélések. (Az Utunkban, néhány év előtt, tréfás levelezőlapját közölték, aradi keltezéssel). Ekkor irja, a kizsákmányolás elleni összefogás szükségességét hirdető, „Bánatos ünnep" c. szimbolikus tárcacikkét.

A két lap vitáját azonban nem sikerült eldöntenie. „Stan és Bran között" c. cikkében — igazi caragialei humorral — azt mondja, hogy most mindkét fél a békitőre, vagyis órá haragszik.

Caragiale aradi ismerősei és barátai révén, találkozást keresett Ady Endrével. Ez, lévén Ady távol, nem sikerül. A nagy drámairónak csak Pekár Gyulával, a harmadrangu iróval „sikerült" találkoznia.

Berlinben bekövetkezett halálakor az aradi sajtó részletesen foglalkozott a részvéttáviratokkal és méltatta az elhunyt munkásságának jelentőségét.

1913-ban, a bukaresti Nemzeti Szinház aradi vendégszereplésekor, Caragiale-darabot mutatott be.

A helytörténeti kutatás, már több évtizeddel ezelőtt felfigyelt a nagy iró aradi kapcsolatainak fontosságára. Először Ed. I. Găvănescu, majd Ion Niciu foglalkozott vele.

Az Aradi Vészlapok

1844. február 16-án éjjel, a jégtorlaszok miatt megrekedt Maros, kiöntött. A korabeli lapok megrázó cikkekben számolnak be az elemi csapásról. A szerencsétlenség mindenütt részvétet keltett. A károsultak segélyezésére mozgalom indult. Bohus Jánosné Szögyén Antonia, a kor divatos iróját, Császár Ferencet kérte meg a segély akció vezetésére.

Császár Ferenc meglehetősen konzervativ felfogásu iró és szerkesztő volt. A szervezéshez azonban értett és izlését megbizhatónak tekintették. Szinte valamennyi kortárs-irótól, levélben kért kéziratot a megjelenendő Aradi Vészlapok c. almanachhoz. (Ez a forma a 40-es években divatos volt).

Az egyik „divatlap"-ban (igy nevezik az irodalmi folyóiratokat!) "felhivást és tájékoztatást tesz közzé. Ugyanakkor a munkatársak névsorát is közli. Eszerint Bajza József, Czuczor Gergely, Döbrentei Gábor, Eötvös József, Garay János, Jósika Miklós, Kisfaludy Sándor, Petőfi Sándor, Sárosi Gyula, Tompa Mihály, Vachot Sándor, Vörösmarty Mihály és mások irnák a Vészlapokat. A nevek azt mutatják, hogy a nemes cél érdekében nem vette figyelembe az irók nemzedéki vagy egyéb vonatkozásu szembenállását. Arra gondosan ügyelt, hogy a „beérkezett" irók ki ne maradjanak. Eötvös az „Éljen az egyenlőség" teljes szövegét, Vörösmarty a „Czilley és a Hunyadiak" egy részletét közli.

A munkatársak közül Sárosi az egyetlen aradi. A kötetben ő irja meg az árvíz történetét. (A kortársak szerint „igen költői" a leirása). A 36 munkatárs közül 15 fiatal iró. Miklós Róbert szerint Császár „lekötelezettjeivé szeretné tenni őket". (Ld. tanulmányát: Az „Aradi Vészlapok" szerkesztői levelezéséből. 1959).

A későbbi, Petőfi vezette „Tizek Társaságá"-ból Petőfi, Tompa Pálffy Albert és Lisznyai Kálman nevével találkozunk a diszes kivitelü almanachban.

Az almanach sikere átütő volt. Forrayné Brüneck Julia, az ismert aradi irodalompártoló, aranytollat ajándékozott a szerkesztőnek. Ahogy az „Életképek" irta: „...megérdemli, hogy arany elmeszüleményeit aranytollal irja" (1845. 1. sz.) Majd ugyanitt (a 21. sz.-ban) azt olvashatjuk, hogy városunk Császárt, diszpolgárává választotta. Később az aradi hölgyek aranykoszoruval tisztelik meg az almanach szerkesztőjét. A koszoru mindenik levelére egy-egy munkatárs nevét vésették. (Ld. Márki Sándor: Aradvármegye krónikája IV.)

A finom nyomásu, izléses kötet valóban megérdemelte a sikert. Máig ható jelentősége azonban az, hogy Petőfi „Füstbe ment terv"-e és a „Dal a szivarról" (későbbi cime: Szerelem és pipadal) itt jelent meg először.

Szabó Béla

ÚJ TOLLAK

Mészáros László

1948 juniusában születtem Tótiban. A nagyváradi Egészségügyi technikum elvégzése után kerültem Aradra. Önmagamról csak annyit — érzem, hogy az irodalom megkötötte betonját bennem, tőlem függ milyen házat építek rá.

Ébredés

Az ébredés elküldte csillagát,
hogy megtörje a boszu
hallgatást,
az éjt.
A sötétség a láthatár mögé
dobta
fekete ruháit, de megmaradt
csontváza,
az árnyék.

Bátorság

Megalkudtam
a félelemmel:
— Ha velem marad
és nem félek,
többé nem csufolom
félelemnek.

Boldog pillanat

Lecsukom a szemem
s örömükben
a szempillák
összeölelkeznek.

Egyedüllétem cáfolom

Találkoztam a szerencsével
és felszedte előlem a járdák
aprópénzeit.

Találkoztam a tolvajjal
és ellopta járhatatlanságát
az utaknak.

Találkoztam a jóval
és azt mondta, sok még
bennem
a rossz.

Találkoztam a csenddel.
Igen, ő volt az,
aki szembejött velem,
mikor az utolsó perccel is
lekezeltem.

BAJSZ IMRE illusztrációja.

HIMNUSZ

Kocsis István az utóbbi években kialakult fiatal prózairó nemzedék egyik markáns képviselője. Eddig rövid idő leforgása alatt két kötettel jelentkezett az olvasóközönség előtt. *A nagy játékos* cimü szinmüvét pedig a következő hetekben mutatja be a Szatmári Északi Szinház. Nemrég napvilágot látott *Örömtermés* cimü kötetének egyik novelláját közöljük ezuttal.

Kibirattad velem a kigyót!

Az egyik szikla tövében sokáig, órákon át feküdtünk, mert oda mohaágyat vettek nekünk a természet, órákon át el sem eresztettük egymást, s én megpillantottam a kigyót... Lásd, arra nem is emlékszem, sziszegett-e, téged átemeltelek magamon a másik oldalamra, de ugy, mintha csak kedvtelésből emeltelek volna át, én kerültem a kigyóhoz közel, tudtam, hogy vipera, téged fél karommal öleltelek tovább, ugy öleltelek, hogy az a fél karom mindkét féledet leszoritsa, hátha mégis sziszegni kezd a kigyó, nagy szerencse volt, hogy nem figyeltél fel rá, csodálom magam, hogy az, hogy ugy öleljelek, eszembe tudott akkor jutni, és még másért is csodálom magam, mert tudod, még mi is történhetett volna: hogy én rohanni kezdjek a viperától, ott hagyva téged, hisz én gyerekkorom óta reszketve gondolok a kigyómarásra, otthagyhattalak volna téged, leirhatom most, hogy lehetett volna egy ilyen megoldás is, hiszen ezt te ugysem hiszed el, mert neked egyre csak szépült a szemed, ahogy engem néztél, öleltem félkarommal a fejedet, és te nyugodt voltál, simogattad a hajam óriási nyugalommal, rám nem nézhettél, mig ott volt a kigyó, mert leszoritottam a fejed, én meg a kigyóra meredtem, amely emelkedni kezdett a földtől, emelkedett a feje, én néztem a szemét, ő az enyémet, csodálatos, hogy szembe mertem vele nézni, le se vettem róla a tekintetem szabad kezem meg a zsebkésért nyult, félig még a zsebben kikattintottam, én hülve, azzal az akartam megölni a kigyót, egy kő is hasznosabb lett volna, de nem vettem le róla a szemem, hogy kitaláljam, hova akar lecsapni, hogy ott csakis a késre csaphasson le, és te mind ez idő alatt nyugodtan simultál hozzám, azt gondolhattad, még jobban szeretlek, azért szoritlak csodálatos volt, s a kigyó egyszer csak hátraszegte a fejét, és eliszkolt a sziklák között, én még sokáig figyeltem utána, de egy idő után már nyugodtan mertem rád nézni, és akkor válhatott legeslegszebbé a nézésed, valamivel erősebben, csodálatos, hogy a félelmet nem érezted meg rajtam, annyira biztál bennem, hogy ilyesmit lehetetlen lett volna észrevenned rajtam... És néztük egymást a kigyóval továbbra is, remegett már a jobb karom, de az, amelyikkel téged tartottalak, nem remegett, észrevetted volna, ha remegni kezd, mert én megfeledkeztem a viperáról, biztosan megfeledkeztem, hiszen még sokáig ott maradtunk, ha eszembe jut ujra, azonnal elvittelek volna onnan...

☆

A következő napon ujra elszaladtunk az emberek szeme elől a fák közé, a sziklák alá, a patakok hajlásai mögé. Több mint fél napon át el se eresztettelek, el se eresztettél, és csodálatos és hihetetlen, amit mondani fogok: nem tudom, magamévá tettelek vagy nem...

Sohase fordult elő velem, hogy épp erre ne emlékezzem.

Mert én eddig, ha a melle közt megcsokoltam egy lányt, ha a nyakát csókoltam végig, ha az ölét, combját csókoltam végig, én mindig eddig, rohadt eddigi életemben mindig mint valami müszert figyeltem a lányt, pokolian éber szemekkel lestem, hogy mikor válik végre tökéletesen engedelmessé... De én akkor teljesen megfeledkeztem erről, pedig nyolc órán át mi csak pillanatokra engedtük el egymást, mégse emlékszem, senki nincs, aki meg tudná érteni, mekkora jelentősége van ennek számomra... A nézésed egyre szebbé vált, mert engem nézhettél, a nézésedből én kiolvastam, hogy óriási dolog neked az, hogy engem nézel, én figyeltem, hogyan válik hihetetlenül széppé a szemed, mert a kezeddel engem szoritottál magadhoz. Feküdtem az öledben, te meg az én ölemben feküdtél, találgattam, hogy lehet ennyire összebujni, ki merem mondani, óriási boldogság volt az is, ahogy én ezt találgattam.

Te, most én azt hiszem, az a titka mindennek, hogy egyre szépült, szépült a szemed, amiközben engem néztél...

☆

Amikor elváltunk, és azt mondtad nem jössz erre a vidékre többet, nevetett a szemed, de ezt csakugyan csak nevetve lehetett mondani, mert tudtuk, ugy is visszajössz, vagy irsz, hogy én menjek utánad, ezért én is csak nevettem...

Nicolae Ceaușescu elvtárs találkozott Joszip Broz Tito elvtárssal a Vaskapunál

(Folytatás az 1. oldalról)

határtalan szeretetét párt- és államvezetői iránt. Nicolae Ceaușescu elvtárs és Ion Gheorghe Maurer elvtárs, a többi párt- és államvezetők válaszolnak a város lakosainak lelkes megnyilvánulásaira.

A sok ezer lakos tapsa közepette a hivatalos gépkocsisor Turnu Severinből elindul a Vaskapu felé, ahol Jugoszlávia SZSZK-val, a szomszédos és baráti szocialista országgal együttműködésben épül a nagy jelentőségű hidroenergetikai és hajózási rendszer.

Találkozás Jugoszlávia SZSZK párt- és államvezetőivel

Tiz óra. Pártunk és államunk vezetői az építők és szerelők hatalmas tapsa közepette megérkeznek az építőtelepre. A hivatalos gépkocsisor áthalad a zsilip és a leendő vizerőmű fölött épitett hidon, s lassan halad előre azon a gáton, amely egy hónappal ezelőtt eltorlaszolta a Duna vizét. Az építőtelepet a két szomszédos és baráti ország zászlói, Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak arcképei díszítik. Nagy feliratos táblákon román és szerb nyelvű jelmondatok éltetik a román nép és a jugoszláv népek közötti testvéri barátságot és gyümölcsöző együttműködést.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, feleségével, Elena Ceaușescuval, valamint a többi párt- és államvezetővel együtt elindul a két állam közötti határ felé, amely a gát közepén, a Duna vizén van.

Ezzel egyidejűleg a Duna tuisó partjáról ugyanezen hely felé elindul Joszip Broz Tito elvtárs, feleségével Jovanka Brozzal, valamint a többi jugoszláv párt- és államvezetővel együtt.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, az RKP főtitkára, az Államtanács elnöke és Joszip Broz Tito, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke a határpontnál találkozva barátilag kezet szoritanak, melegen megölelik egymást.

A gáton felsorakozott diszőrség tiszteleg. A két elnök találkozásának pillanatában a Duna mindkét partján eldördül 21 tüzérségi üdvlövés.

Nicolae Ceaușescu elvtárs bemutatja Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökének a kiséretében lévő román hivatalos személyeket: Ion Gheorghe Maurer elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagját, a Minisztertanács elnökét, Paul Niculescu-Mizil elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagját, a KB titkárát, Gheorghe Pană elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagját, a KB titkárát, Ilie Verdeț elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagját, a Minisztertanács első alelnökét, Emil Drăgănescu elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagját, a Minisztertanács alelnökét, Manea Mănescu elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagját, az Államtanács alelnökét, George Macovescu elvtársat, az RKP KB tagját, a külügyminiszter első helyettesét, Vasile Șandru elvtársat, Románia nagykövetét Jugoszlávia SZSZK-ban.

Joszip Broz Tito elvtárs bemutatja a Román Kommunista Párt főtitkárának, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének a kiséretében lévő jugoszláv hivatalos személyeket: Mitya Ribicsics elvtársat, a Szövetségi Végrehajtó Tanács elnökét, a JKSZ Elnökségének tagját, Mialko Todorovics elvtársat, a Szövetségi Tanács tagját, a JKSZ Elnökségének Végrehajtó Bürójának tagját, Marko Nikezics elvtársat, a Szerbiai Kommunisták Szövetsége elnökét, Krszte Trvenkovszki elvtársat, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagját, Mika Tripalo elvtársat, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagját, Dusan Gligorjevics elvtársat, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagját, a román—jugoszláv gazdasági együttműködési vegyesbizottság jugoszláv felének elnökét, Anton Vratusa elvtársat, a külügyi államtitkár helyettesét, Iszo Niegovan elvtársat, Jugoszlávia bukaresti nagykövetét.

Nicolae Ceaușescu, az Államtanács elnöke felkéri Joszip Broz Titot, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökét, hogy szemlélje meg a diszőrséget. Elhangzik Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság állami himnusza. Pionirok virágcsokrokat nyujtanak át a magas rangu vendégeknek. Ezután bemutatják Joszip Broz Tito elnöknek és feleségének, valamint a jugoszláv hivatalos személyeknek a helyi vezetőket és az építőtelep vezetőit.

Látogatás a hidroenergetikai komplexum építőtelepén

A román és jugoszláv párt- és államvezetők ezután megtekintik a román építőtelep több objektumát. A szerelés alatt álló 1. számu turbinánál Octavian Groza villamosenergiaipari miniszter felvilágositásokat nyujt az építő- és szerelőmunkák menetéről, a berendezések müszaki sajátosságairól. Az erőmű hat turbinájának beszerelt teljesitőképessége 1050 megawatt lesz. A vaskapui erőmű évente több mint 5 milliárd kilowattórát szállit majd energetikai rendszerünknek.

Ezután a vendégek a román parton nemrég használatba adott zsilipcsatorna kapujánál végignézik a Carpați folyami hajó átusztatását a zsilipen. A vendégeket tájékoztatják a zsilip működéséről, s arról, hogy a két part zsilipjeinek üzembe helyezésével négyszeresére növekszik az évi hajóforgalom.

Öt éve mintegy 10 000 építő és szerelő — sokan közülük részt vettek a szocializmus éveiben emelt nagy energetikai objektumok építésében — kelt birokra a folyammal, a hegyekkel, hogy fényt és energiát csikarjon ki a zsilajon hömpölygő Duna vizéből. Azóta — 1964 szeptembere óta, amikor a munka megkezdődött — a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszer hónapról hónapra, napról napra egyre pontosabb körvonalakat öltött.

Itt, a Vaskapu román partján a magas rangu román és jugoszláv vendégeknek bemutatják a grandiózus építményeket, a hegyek szikláiba vágott utakat, az uj vasutvonalat mesterkézre valló viaduktjaival és hidjaival. A sziklaszirt és a viz között a duzzasztógát beton- és acélépitménye, a többi objektum leirhatatlan szépséggel gazdagitja a tájat, szemléltető képet nyujt a szocializmust épitő ember kiapadhatatlan energiájáról és páratlan alkotókészségéről. Az uj vasutvonal és országut különleges szépséget kölcsönöz a tájnak. A méltán műtárgyaknak nevezett épitmények egyedülállók hazánkban és felvehetik a versenyt a világ legbonyolultabb müszaki alkotásaival. A vasutvonal és az országut több mint 56 hidon és viadukton, 100 kis hidon, 9 alagúton halad át. Ezeket az épitményeket több mint 20 kilométernyi támfal támasztja alá.

A román parton lefolyt látogatás ideje alatt a két állam párt- és államvezetőit az építőtelep sok ezer dolgozója lelkesen éljenzi. Jelszavak hangzanak el: „Ceaușescu—Tito!", „Éljen a román—jugoszláv barátság!", „Éljen a szocialista országok közötti barátság és együttműködés!".

Joszip Broz Tito elvtárs és felesége meghivja Nicolae Ceaușescu elvtársat és feleségét, a többi párt- és államvezetőt, hogy tekintsék meg a jugoszláv parton lévő épitőtelepet.

A határpontnál egy jugoszláv katonai század tiszteleg. A zenekar eljátssza Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság állami himnuszát. Nicolae Ceaușescu elvtárs Joszip Broz Tito elvtárssal együtt ellép a diszőrség előtt. Jugoszláv ifjak virágcsokrokat nyujtanak át a magas rangu román vendégeknek. Ezután bemutatják a vendégek fogadására megjelent helyi hivatalos személyeket. Az építőtelepen jelenlévő jugoszláv építők és szerelők lelkesen fogadják a két elnököt, a többi vendéget, zászlócskákat lobogtatnak, hosszasan éltetik a két ország népei között meghonosodott testvéri barátságot. A tömeg ütemesen kiáltja: „Tito, Ceaușescu"; mindenhonnan üdvözlő szavak hallatszanak. Nagy feliratos táblákon román és szerb nyelven a következő szöveg olvasható: „Éljen a népek közötti béke és barátság!" „Éljenek a román és a jugoszláv építők!", „A Vaskapu a szomszédos szocialista országok közötti együttműködés példaképe".

Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak, valamint a többi román és jugoszláv párt és államvezető megtekinti a jugoszláv parton lévő villamosmünél szerelés alatt álló első számu turbina építőtelepét. Panta Jakovljekics, a jugoszláv építővállalat vezérigazgatója magyarázatokkal szolgál a munka menetéről, a müszaki megoldásokról.

A vizerőmű jugoszláv építőinek eredményei szembeszökőek. A merész terv megvalósitására fordított hatalmas erőfeszitésben a jugoszláv építők és szerelők mindenben tanujelét adták szorgalmuknak és hozzáértésüknek. Sikeresen megvalósitva a rájuk háruló feladatokat ennek a gigászi építkezésnek a megvalósitásában — mely építkezés szimboluma a népeinket egybefűző barátságnak, annak az erőnek, amely a szocialista országok közötti, kölcsönös megértésen és tiszteleten alapuló együttműködésből fakad — a jugoszláv munkások és szakemberek, a román építőtelep szorgalmas munkaközösségével együtt közeledik ahhoz a pillanathoz, amikor a hatalmas vaskapui vizerőmű a fény és az energia sok millió kilowattját állitja majd elő.

A vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszer konkrét példája a testvéri szocialista országok közötti együttműködésnek, lényeges hozzájárulás a szocialista épités dinamikus folyamatának teljében lévő két nép gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, a két nép jólétének növekedéséhez.

Meleg fogadtatás Kladovoban és Turnu Severinben

Befejezve látogatásukat a jugoszláv parton lévő épitőtelepen, a két ország párt- és államvezetői a jelenlévők éljenzése és ovációja közepette a Turnu Severinnel szemközt lévő Kladovo jugoszláv város felé veszik utjukat.

A két ország zászlóival diszitett uton a helybeliek örömmel üdvözlik Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársakat. Kladovo város központjában az emberek sokasága lelkesen fogadja a vendégeket. A tömeg megéljenzi a két elnököt.

A kladovoi Gerdap (Vaskapu) szállodában ezután megkezdődött Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak hivatalos megbeszélése, amelyen részt vett a két baráti ország több párt- és államvezetője.

Délután Kladovoból, miután ellépnek a kikötőben felsorakozott diszőrség előtt, Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak, a többi román és jugoszláv hivatalos személlyel együtt felszállnak a Carpați motoroshajóra és Turnu Severin felé veszik utjukat. Tüzérségi üdvlövések dördülnek el.

A kladovoi lakosok meleg,baráti bucsut vesznek párt- és államvezetőinktől, akiket ezen a napon vendégül láttak. Zászlócskákat, virágcsokrokat lobogtatnak, barátságosan integetnek. A hajó fedélzetéről Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke baráti bucsut vesz e festői dunai város lakosaitól. A motoroshajót, amelynek árbócán a két ország állami zászlója lobog, román és jugoszláv folyami katonai hajók kisérték.

A Turnu Severin-i kikötőben nagyanolyan lelkes hangulat uralkodik. A magas rangu vendégeket nagy tömeg fogadta, amely ujólag ki akarta fejezni megelégedését és teljes egyetértését a két ország közötti baráti és együttműködési kapcsolatok következetes fejlesztésével, azt a meggyőződését, hogy ezzel pártjaink és népeink tevékenyen hozzájárulnak a szocialista országok közötti testvériségnek, a kommunista és munkásmozgalom egységének az erősitéséhez, a világbéke és a haladás előmozditásához.

A kikötőből a gépkocsisor a Turnu Severin-i művelődési palota felé tart: Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak itt folytatják a hivatalos megbeszéléseket.

Turnu Severin központjában ismét erőteljesen megnyilvánul a román—jugoszláv barátság. Hatalmas ováció és éljenzés kiséri egész utjukon a két ország párt- és államvezetőit. A tömeg ütemesen kiáltozza: „Ceaușescu — Tito".

„Késő este Turnu Severin sok ezer lakosa gyült össze a város központjában hogy még egyszer köszöntse a két ország vezetőit. Joszip Broz Tito elvtárs és felesége, a jugoszláv személyiségekkel együtt, Nicolae Ceaușescu elvtárs és felesége, valamint a többi román párt- és államvezető kiséretében elindul a Turnu Severin-i kikötő felé.

Joszip Broz Tito, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke Nicolae Ceaușescuval, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnökével együtt ellép a diszőrség előtt. Eldördül 21 tüzérségi üdvlövés.

A magas rangu jugoszláv vendégeket elkisérő embertömeg szakadatlan tapsa közepette Nicolae Ceaușescu elvtárs melegen elbucsuzik Joszip Broz Tito elvtárstól.

Annak a jugoszláv hajónak a fedélzetéről, amellyel hazautaznak, a jugoszláv párt- és államvezetők barátilag válaszolnak a hozzájuk intézett „Jó utat" kivánságokra.

★

A tegnapi nap folyamán Elena Ceaușescu elvtársnő és Jovanka Broz elvtársnő látogatásokat tettek Kladovoban és Turnu Severinben. Kladovoban megtekintették a régi római várat, a város uj lakónegyedeit és a Kostol-Kladovo-i elemi iskolát. Turnu Severinben felkeresték a 3-as számu Liceumot és a Drubeta római castrumot.

„Késő este, Turnu Severin utcáin ugyanaz a lelkes hangulat. A lakosok ezrei vettek forró bucsut a párt- és államvezetőktől, akik ugyanaznap este különvonaton visszatértek a fővárosba, melegen köszöntötték Nicolae Ceaușescu elvtársat, az RKP főtitkárát, egész népünk szeretett vezetőjét.

A tömeg szünet nélkül éljenez: „Éljen sokáig, szeretett Ceaușescu elvtárs!", „RKP — Ceaușescu!", „Éljen a Román Kommunista Párt!", „Éljen szocialista hazánk, Románia!"

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a jelenlévőkhöz intézve szavait, köszönetet mondott a párt iránt megnyilvánult meleg szeretetért. A Tito elvtárssal sorra került találkozásáról szólva, az RKP főtitkára kijelentette, hogy rendkivül eredményes, nagyon hasznos megbeszéléseket folytatott, s ezek hozzájárulnak a román—jugoszláv kapcsolatok fejlődéséhez, a szocialista országok egységének erősitéséhez, a békéhez és a világ államai közötti megértéshez.

Nicolae Ceaușescu elvtárs melegen gratulált a hidroenergetikai és hajózási rendszer román és jugoszláv épitőinek eredményeihez, sikert kivánt nekik e nagy dunai létesitmény mielőbbi befejezéséhez. Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke ujabb munkasikereket, jó egészséget és boldogságot kivánt Turnu Severin lakosainak, az összes jelenlévőknek.

Az égboltot szinpompás tüzijáték világitja meg. Ujabb jele annak a tiszteletnek, amellyel a város lakossága a párt- és államvezetőknek adózik. A tömeg perceken át tapsol, élteti a pártot, a párt kipróbált vezetőjét, Nicolae Ceaușescu elvtársat, népünk legszeretettebb fiát. Az emberek százai kiáltják: „Jó utat, szeretett vezetőink!"

★

Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak találkozása és hivatalos megbeszélései, amelyek a népeinket egymáshoz füző jószomszédi és baráti kapcsolatok szellemében folytak le, ujból erőteljesen kifejezték, hogy a két nép helyesli pártja és kormánya politikáját, amelynek célja fejleszteni a baráti és együttműködési kapcsolatokat a kölcsönös bizalom, tisztelet és megértés alapján, annak a közös elhatározásnak az alapján, hogy felépitik a szocialista társadalmat.

A két államfőnek a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszernél tett látogatása — mely objektum épitésénél megmutatkoztak a két ország dolgozóinak kitűnő erényei, szorgalmuk és hozzáértésük, és amely objektum beszédes bizonyitéka, az egyenlőség és a kölcsönös előny elvei tiszteletben tartásán alapuló gyümölcsöző együttműködésnek — bevésődik az emlékezetébe annak a sok ezer román és jugoszláv épitőnek, akik abban a megtiszteltetésben részesültek, hogy körükben fogadhatták a magas rangu vendégeket.

Az a rendkivül meleg és lelkes fogadtatás, amelyben a Vaskapuhoz vezető egész utvonalon a dolgozók tizezrei Nicolae Ceaușescu elvtársat és a többi párt- és államvezetőt részesitették, ujból kifejezte határtalan odaadásukat a párt iránt, a párt bel- és külpolitikája iránt, azt az eltökélt szándékukat, hogy latba vetik egész energiájukat és hozzáértésüket az RKP X. kongresszusán kijelölt feladatok teljesitéséért, a szocialista társadalom megteremtéséért, hazánk — Románia Szocialista Köztársaság felvirágoztatásáért és jólétéért.

A riportot irta: **ANDREI VELA, MIRCEA IONESCU, NICOLAE DRAGOȘ, MIRCEA S. IONESCU.**

Nicolae Ceaușescu elvtárs vacsorát adott

Este Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és felesége a Turnu Severin-i Park szálloda termeiben vacsorát adott Joszip Broz Tito elvtárs, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke és felesége tiszteletére.

A vacsorán részt vettek román és jugoszláv párt- és államvezetők, Turnu Severin-i és kladovoi helyi szervek vezetői, a vaskapui hidroenergetikai és hajózási rendszert épitő román és jugoszláv vállalatok képviselői, valamint más hivatalos személyek.

A meleg, baráti légkörben lefolyt vacsorán Nicolae Ceaușescu és Joszip Broz Tito elvtársak pohárköszöntőt mondtak.

(Agerpres)

Nicolae Ceaușescu elnök pohárköszöntője

KEDVES TITO ELVTÁRS!

TISZTELT JOVANKA BROZ ELVTÁRSNŐ!

Nagy öröm számunkra, hogy ezen az estén vendégül láthatjuk önöket és a többi jugoszláv elvtársat. A mai találkozóra a Duna vizének elzárásában elért siker szolgáltatott alkalmat. A Duna évezredeken át áthaladt a Vaskapunál és senkinek sem sikerült feltartóztatnia. Románia és Jugoszlávia, két szocialista ország, két kis ország néhány év alatt megvalósitotta ezt a nagyszerű müvet. Ez bizonyitja, milyen lehetőségekkel rendelkeznek az országok, amikor egyesitik erőfeszitéseiket, hogy az emberek, a haladás és a civilizáció javát szolgáló dolgokat valósitsanak meg.

Természetesen ez alkalommal, mint kommunisták, akik felelős tisztséget töltünk be államaink vezetésében, véleménycserét is folytattunk az országaink, a pártjaink közötti kapcsolatok további fejlesztésének kérdéseiről, a nemzetközi helyzetről. Hangsulyoznom kell, hogy nagy megelégedésünkre szolgált ez a véleménycsere és főleg az, hogy megmutatkozott a közös óhaj a jugoszláv—román gazdasági és más irányu együttműködési és kooperálási kapcsolatok további fejlesztésére. Ugyanakkor — s ez természetes is — ezeken a területeken, akárcsak a nemzetközi kérdésekben megmutatkoztak közös szempontok, az az óhaj, hogy cselekedjünk a szocialista országok közötti, a világ összes államai közötti együttműködési kapcsolatok fejlesztéséért a jogegyenlőség, a kölcsönös tisztelet, a nemzeti szuverénitás és függetlenség elvei alapján.

Mi ugy véljük, hogy a Románia és Jugoszlávia közötti kapcsolatok fejlődése, együttműködésük a nemzetközi kérdések terén nemcsak országaink érdekeit szolgálja, hanem mind a szocialista országok népeinek, mind pedig Európa és az egész világ összes népeinek érdekeit.

Az utóbbi esztendőkben gyakorlattá vált, hogy évente néhányszor találkozunk — azokon a különböző szinteken történő találkozókon kivül, amelyekre igen gyakran sor kerül pártjaink és államaink képviselői között. Mi ugy véljük, hogy ezek a találkozók a pártjaink és népeink közötti baráti kapcsolatokról és ugyanakkor a közöttünk, a pártjaink és államaink vezetői között fennálló baráti kapcsolatokról tanuskodnak.

Meglehet, a nemzetközi sajtó különböző találgatásokba bocsátkozik arra vonatkozólag, hogy miről tárgyalt Tito és Ceaușescu. Mi kijelenthetjük nekik, hogy olyan emberek közötti tárgyalásokról volt szó, akiket az az óhaj füt, hogy biztositsák az államok és népek közötti együttműködést, hogy biztositsák a szabad és szocialista fejlődést országukban. Megbeszéléseink két kommunista közötti megbeszélések voltak, akik a szocializmus és a kommunizmus világméretű győzelmét óhajtják — ez lévén az az irány, amelyben a Románia és Jugoszlávia közötti kapcsolatok a jövőben is fejlődni fognak.

Ezért javasolom, hogy emeljük e poharat a szocializmus és a kommunizmus győzelmére országainkban, a pártjaink és népeink közötti barátság minél szélesebb körü fejlődésére.

Tito elvtárs és felesége egészségére, a többi jugoszláv elvtársak egészségére!

Joszip Broz Tito elnök pohárköszöntője

KEDVES CEAUȘESCU ELVTÁRS!

TISZTELT ELENA CEAUȘESCU ELVTÁRSNŐ!

KEDVES ELVTÁRSAK!

Engedjék meg, hogy néhány szóval válaszoljak Ceaușescu elvtárs pohárköszöntőjére. Mindenek előtt a magam és feleségem, munkatársaim nevében köszönetet akarok mondani a nagyszerű fogadtatásért, amelyben bennünket Turnu Severin lakossága részesitett.

Ma igen részletes megbeszéléseket folytattunk mind a mi partunkon, mind a román parton. Teljes mértékben egyetértek Ceaușescu elvtársnak e megbeszélésre vonatkozó értékelésével. Ezek a megbeszélések rendkivül nyilt, baráti jellegüek voltak, s elmondhatjuk, hogy ezáltal igen hasznosak voltak. Hosszas megbeszéléseink során, nem merült fel egyetlen olyan elem sem, amely zavarhatná igen jó kapcsolatainkat.

A nemzetközi kérdésekkel kapcsolatban szempontjaink teljesen azonosak. A szocialista országok közötti kapcsolatokat illetően, mindenben megegyeznek. És azt is hangsulyozni kivánom, hogy maradéktalanul kifejettük véleményünket azokkal az elvekkel kapcsolatban is, amelyeknek a szocialista országok közötti viszony alapját kell képezniük, nevezetesen a függetlenség és a szuverénitás tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás elveivel kapcsolatban.

CEAUȘESCU ELVTÁRS!

Az imént megemlitette, hogy a külföldi sajtóban különféle találgatások lesznek azzal kapcsolatban, hogy mivel foglalkoztunk mi itt. Világos, hogy mi itt nem világforradalmat terveztünk ki. Nem volt szándékunkban és nem is beszéltünk meg semmit más országok rovására, különösen pedig más szocialista országok rovására. Tiszta szivből kivánjuk, hogy a szocialista országok között egyre jobbak legyenek a kapcsolatok, hogy tiszteletben tartsák azokat az elveket, amelyekről említést tett, hogy ne legyen semmilyen beavatkozás mások ügyeibe. Megbeszéltük annak szükségességét is, hogy fejlesszük a kapcsolatokat az összes országokkal, függetlenül társadalmi rendszerüktől, s ezt nem a szocialista országok rovására, hanem a jobb nemzetközi megértésért, amely oly szükséges a jelenlegi rendkivül bonyolult világhelyzetben. Egy szóval elmondhatnók, hogy ma, egyetlen nap alatt sok mindent elvégeztünk, hogy a nagyszerű vizerőmü, a gát és a többi berendezés megtekintése során látottakon kivül elértük azt, amit rendszerint hathét nap alatt érnek el nemzetközi megbeszéléseken. Igy tehát megbeszéléseink nagyon hasznosak, nagyon szivélyesek voltak és meghozták a mindkét fél által várt eredményeket. Azt is megbeszéltük, hogy együttesen kövessünk el mindent azért, hogy a szocialista országok között minél jobb legyen a viszony, hogy ezek az országok megértsék egymást.

Ez a nagy épitmény, amelyet a Dunán emelünk, nemcsak országaink hasznára lesz, hanem az összes dunai államok hasznára is.

Emelem e poharat azokra az épitőkre és technikusokra, akik e mü sikeréért dolgoztak. Emelni akarom poharam az országaink közötti barátságra és arra, hogy minél többet tegyünk a világ államai közötti kapcsolatok fejlesztéséért. Ceaușescu elvtárs és felesége egészségére, valamennyiük egészségére, tisztelt elvtársak!

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

Nicolae Ceaușescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Joszip Broz Tito, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének elnöke 1969. szeptember 20-án találkozott a Vaskapunál.

A két elnök, feleségével és a két ország más magas rangu párt- és államvezetőivel együtt megtekintette a Duna román és jugoszláv részén a hidroenergetikai és hajózási rendszer munkatelepét. Nagyra értékelték az épitőket az eddig elért eredményeikért, különösen a Duna hatékony elzárásáért, ami jelentős müszaki siker a két ország gazdasága szempontjából oly nagy jelentőségű objektum épitésének végső szakaszában, és döntő mozzanat a nemzetközi hajózási nehézségek kiküszöbölésében a Dunának ebben az övezetében. Ceaușescu elnök és Tito elnök megelégedéssel állapitotta meg, hogy a munkálatok eddigi lebonyolitásában megvalósult a két szocialista ország rendkivül sikeres együttműködése, amely a jószomszédi baráti kapcsolatok példáját és a jogegyenlőségen alapuló nemzetközi együttműködés elveinek előmozditását jelenti.

A Turnu Severin-i és a kladovoi munkások, technikusok, mérnökök és lakosok rendkivül melegen fogadták és köszöntötték a magas rangu vendégeket.

A találkozó során megbeszélések folytak Ceaușescu elnök és Tito elnök között. A megbeszéléseken részt vettek:

Román részről: Ion Gheorghe Maurer, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács elnöke, Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Gheorghe Pană, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Ilie Verdeț az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács első alelnöke, Emil Drăgănescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a Minisztertanács alelnöke, Manea Mănescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, az Államtanács alelnöke, George Macovescu, az RKP KB tagja, a külügyminiszter első helyettese, Vasile Șandru Románia nagykövete Jugoszlávia SZSZK-ban;

Jugoszláv részről: Mitya Ribicsics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke, a JKSZ Elnökségének tagja, Mialko Todorovics, a Szövetségi Tanács tagja, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagja, Marko Nikezics, a Szerbiai Kommunisták Szövetsége KB elnöke, Krszte Crvenkovszki, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagja, Mika Tripalo, a JKSZ Elnöksége Végrehajtó Bürójának tagja, Dusan Gligorjevics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja, a román—jugoszláv gazdasági együttműködési vegyesbizottság jugoszláv felének elnöke, Anton Vratusa, a külügyi államtitkár helyettese, Iszo Niegovan, Jugoszlávia bukaresti nagykövete.

A barátság és a teljes kölcsönös bizalom légkörében lezajlott megbeszéléseken véleménycsere folyt a kétoldalu kapcsolatokról és a jelenlegi nemzetközi helyzet, valamint a nemzetközi munkásmozgalom egyes kérdéseiről, kölcsönös tájékoztatásra került sor a két országban folyó szocialista épitésről.

A két elnök megelégedéssel állapitotta meg, hogy a Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti, a Román Kommunista Párt és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége közötti együttműködés sikeresen fejlődik minden területen, s kifejezték azt az elhatározásukat, hogy szüntelenül bővitik a politikai, gazdasági, müszaki-tudományos és más területeken folyó együttműködést, uj formákat és módszereket alkalmaznak ,mindenekelőtt az ipari termelési kooperációban, a két ország gazdasági lehetőségeinek szélesebb körü hasznositása céljából. Ezzel kapcsolatban megállapodtak, hogy a két ország kormányfője találkozzon az együttműködés konkretizálása érdekében. Ugyanakkor kidomboritották a kontaktusok, a vélemény- és tapasztalatcserék jelentőségét a két ország képviselői között minden szinten, a minél hatékonyabb és minél átfogóbb együttműködésre irányuló erőfeszitések kifejezéseként.

Az időszerű nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos véleménycsere során a két elnök ezuttal is különösképpen hangsulyozta Románia Szocialista Köztársaságnak és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaságnak azt az elhatározását, hogy további erőfeszitéseket tesz a nemzetközi kapcsolatok légkörének javitásáért, a széles körü nemzetközi együttműködés fejlesztéséért és a béke erősitéséért, hogy a legszélesebb együttműködést épiti ki az összes államokkal a függetlenség, a szuverénitás, a teljes jogegyenlőség és a belügyekbe való be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartása alapján. Kifejezték a két országnak azt az óhaját, hogy messzemenően támogassa az ilyen irányu kezdeményezéseket, azzal a meggyőződéssel, hogy igy a leghatékonyabban hozzájárul a nemzetközi kapcsolatok pozitiv folyamatainak és tendenciáinak erősitéséhez. Ebben a szellemben cselekedve és megállapitva, hogy ezek az eszmék kontinensünk államai és népei egyre nagyobb helveslésének örvendenek, a két elnök állást foglalt az európai államok konferenciájának megszervezése, valamint más olyan akciók és javaslatok mellett, amelyek hozzájárulhatnak az európai együttműködés és biztonság erősitéséhez.

A két fél ismét szolidaritásáról és támogatásáról biztositotta a vietnami nép hősi harcát, állást foglalt a vietnami agresszió megszüntetése, a vietnami kérdés megoldása mellett a vietnami nép azon jogának tiszteletben tartása alapján, hogy minden külső beavatkozás nélkül maga döntsön sorsáról.

Kifejezve aggodalmukat a közel keleti feszültség további növekedése miatt, a két fél ismét állást foglalt amellett, hogy fokozzák az erőfeszitéseket a válság megoldásáért a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozatának az összes érdekelt felek általi haladéktalan alkalmazása révén.

Ceaușescu elnök és Tito elnök ezuttal is határozottan állást foglalt amellett, hogy a nemzetközi vitás kérdéseket békésen, tárgyalásztalnál oldják meg.

A két fél ujólag kifejezte Románia Szocialista Köztársaságnak és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaságnak, a Román Kommunista Pártnak és a Jugoszláviai Kommunisták Szövetségének azt az elhatározását, hogy tovább fejlesztik a baráti és a jogegyenlőségen alapuló együttműködési kapcsolatokat az összes szocialista országokkal, a kommunista- és munkáspártokkal, a forradalmi, demokratikus és haladó erőkkel és mozgalmakkal, hozzájárulva ezzel a békéért, a társadalmi haladásért és a szocializmusért vivott harchoz.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A.

40 168